

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Nu e departe ziua aceea...

„Dacă Vladimir Ilici Lenin ar putea să vadă ce a făcut poporul, ce minuni înfăptuiește transformându-și patria liberă, el și-ar scoate șapca și s-ar înclina adine!”

Cu aceste cuvinte emoționante și-a început N. S. Hrușciov cuvântarea la consfătuirea unională pentru problemele construcției energetice, care a avut loc la sfârșitul lunii noiembrie la Moscova.

Consfătuirea a relevat că ceea ce a constituit scopul vieții lui Lenin, proiectele sale, visurile sale, sînt în prezent traduse în viață de poporul sovietic, condus cu înțelepciune de partidul său leninist. Se știe, de pildă, ce importanță excepțională acorda marile conducători problemei electrificării țării. Cu o forță de sintetizare proprie marilor spirite ale umanității, Lenin a schițat printr-o singură frază tabloul societății viitoare: „Comunismul este puterea sovietică plus electrificarea întregii țări”. Această celebră definiție este admirabilă în primul rînd prin aceea că ea oferă o imagine concretă, vie, a sarcinilor construirii comunismului, traduce o teză teoretică generală în limbajul acțiunilor practice ale milioanei de oameni. „Puterea sovietică plus electrificarea!” Cel mai grandios, cel mai vast program pe care și l-a propus vreodată omenirea și-a găsit astfel formularea cea mai lapidară. Genialitatea formulei leniniste constă în aceea că ea a îmbinat magistral teoria cu practica, prezentînd într-o unitate indisolubilă latura politică și cea economică a construirii comunismului. Latura politică a construirii comunismului fiind în U.R.S.S. definitiv și strălucit rezolvată, latura economică este aceea care capătă în etapa actuală o însemnătate hotărîtoare.

Electrificarea totală a țării este temelia temeliiilor dezvoltării economiei naționale, premiza dezvoltării vertiginoase a forțelor de producție, a ridicării nivelului tehnic al producției și al deservirii sociale. Într-un cuvînt, a electrifica întreaga țară înseamnă a da o energie puternică societății noi, a înlesni realizarea idealurilor sale de prosperitate, cultură și fericire. Iată de ce Lenin, partidul lui Lenin, au acordat și acordă o atît de mare atenție din primul moment operei de electrificare a țării. Această sarcină este mai actuală decît oricînd, în prezent, cînd poporul sovietic a pășit la construcția desfășurată a comunismului, cînd Uniunea Sovietică și-a propus ca într-o perioadă istorică scurtă să ajungă pe primul loc atît în ceea ce privește volumul producției absolute, cît și al producției pe cap de locuitor.

Și nu numai atît: sarcina electrificării totale este acum nu numai actuală, dar și intru totul realizabilă, fiind seama de stadiul actual de dezvoltare a economiei, științei și tehnicii sovietice, de elanul și abnegația cu care întregul popor sovietic muncește pentru a transforma în realitate mărețele planuri elaborate de partidul său comunist.

Pentru acei ce ar mai avea nevoie de dovezi în sprijinul acestei afirmații, există o mărturie atît de grăitoare ca cea a delegației de senatori americani care au fost anul acesta în U.R.S.S. unde au vizitat nu mai puțin de 10 șantiere de hidrocentrale electrice, din Ucraina și pînă în Siberia. Întorși acasă, ei au făcut să apară un comunicat în care se spune:

„Noi nu ne putem permite să avem o atitudine de nepăsare față de programul rus de producție în domeniul hidroenergeticii și față de influența posibilă a acestui program asupra treburilor internaționale. Subaprecierea proporțiilor și însemnătății sale ar putea fi tot atît de primejdioasă ca și atitudinea de nepăsare față de progresul rușilor în domeniul creării proiectilelor și rachetelor teleghidrate. Într-adevăr, programul energetic... poate avea chiar o însemnătate mai mare decît programul în domeniul rachetelor și cercetării Cosmosului, deoarece energia electrică reprezintă baza forțelor industriale a unui stat modern”.

O afirmație clară, categorică, fără putința oricărui echivoc. Sub impresia celor văzute în Uniunea Sovietică, senatorii au ținut să prevină în mod public oficialitatea americană împotriva unor eventuale tendințe de subapreciere a implicațiilor acestei probleme.

„Nu e prea departe ziua cînd pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice se vor aprinde luminile hidrocentralelor și termocentralelor ce vor împinzi întreaga țară. Cu o strălucire unică, aceste lumini vor semnaliza întregii umanități că pe o întindere uriașă a globului terestru visul de aur al omenirii — comunismul — a devenit realitate.

VEAC NOU

Anul XV

18 DECEMBRIE 1959

12 PAGINI, 1 LEU

50
(770)

Citiți în pag. 4-5 reportajul colectiv

Oameni
ai zilei de ieri

Citiți în pag. 8-a

Lumi
îndepărtate
de acad. V. Ambarțumian

15 ani de apariție

Salutul Consiliului General A.R.L.U.S.

Către

Redacția revistei „VEAC NOU”

Cu prilejul împlinirii a 15 ani de apariție, Consiliul General A.R.L.U.S. adresează un călduros salut colectivului redacțional, colaboratorilor și cititorilor revistei „Veac nou”, organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

Alături de întreaga noastră presă îndrumată de partid, „Veac nou” contribuie la informarea oamenilor muncii din țara noastră despre realizările istorice ale poporului sovietic în toate domeniile de activitate, despre cuceririle științei și tehnicii sovietice, care dețin primul loc în lume, despre înflorirea fără seamăn a culturii, literaturii și artei sovietice. Revista ține la curent pe cititori cu nobilele inițiative ale Uniunii Sovietice menite să ducă la destinderea continuă a încredării internaționale, la întărirea păcii și colaborării între popoare.

Interesul uriaș pe care masele cele mai largi de oameni ai muncii îl manifestă față de mărețea realitate sovietică, față de experiența constructorilor comunismului, trebuie să constituie pentru colectivul redacțional al revistei un îndemn bold de a-și lărgi și îmbunătăți necontenit activitatea.

Felicînd colectivul redacțional, colaboratorii și pe toți acei care contribuie la apariția revistei, Consiliul General A.R.L.U.S. își exprimă convingerea că redacția va munci cu entuziasm pentru a asigura apariția în condițiuni tot mai bune a „Veacului nou”.

Consiliul General A.R.L.U.S.

Pilotul S. Luppov

CRISOARE DIN MOSCOVA

Bucuriile iernii

Moscoviții sîni și mai veseli și mai fericiți, parcă, de cînd iarna s-a instalat de-a binelea. Frigul e suportabil, vînt aproape deloc, și ninge, ninge într-una. Așa încît, ce-am putea cere mai mult anotimpului?

Decembrie a venit cu nenumărate bucurii și distracții. Pitorescile împrejurimi ale capitalei par desprinse din ilustrații de Anul Nou, iar moscoviții le vizitează cu plăcere.

Mit și realitate

Trenul electric de centură în care m-am suit la sfîrșitul săptămîinii era înțesat ca vara. Vagoanele împănate cu schiuri trăduu imediat intențiile călătorilor. În fața-mi, un muncitor se încapățina să-și antreneze tovarășul într-o complicată discuție tehnică. Dar acesta părea mai degrabă interesat de pescutul sub gheață decît de mașini și raționalizări.

— Se pare că după ultimul ger, gheața a devenit destul de rezistentă — spunea tocmai. Asociația „Pescarul sportiv” a și organizat un prim concurs, duminică trecută.

— Da, erau cîte zece inși în fața fiecărei copci — i-a răspuns celălalt. Peștii de mai puțin de 100 de grame nici nu erau luați în seamă.

— Să-ți văzut știuca pe care a prins-o Alexei, desenatorul nostru. N-aș vrea să exagerez, dar...

— Văd că tui morțiș să povestești! Ei, zi cum a fost? Ce să-ți faci! Pretutinderu, pescarii sînt la fel!

Știința pe schiuri

În același vagon am remarcat un bărbat mai în vîrstă, într-un costum de schi verde, înarmat cu tot echipamentul de rigoare. Fruntea-i înaltă, barba-i căruntă îmi păreau cunoscute. Într-adevăr, era un profesor de matematici, spaima studenților la examene. Pentru moment, însă, arborase o mînă dintre cele mai binevoitoare și schimba surisuri amabile cu un grup învecinat de studenți, care nu-și mai afla locul de veselie.

O seamă de pasageri n-aveau cu ei nici schiuri, nici patine. Ceea

ce nu însemna însă că nu vroiau și ei să facă sport. Dar se duceau cu toții la Kriukovo, Podrezkovo și alte stațiuni turistice din împrejurimile Moscovei unde n-avea rost să care cu ei încălțăminte specială, patine sau schiuri căci le puteau găsi la fața locului împreună cu camera și toate cele de trebuință. Fiecare din aceste stațiuni poate adăposti, de la o zi la alta, pe puțin o sută de oameni. Și numărul lor crește mereu.

Mi-a părut rău că nu m-am putut duce și eu într-acolo. Dar seara trebuia să jiu la Moscova.

În căutarea vecinilor

Să nu credeți totuși că cei care în timpul zilelor de odihnă rămîn la Moscova își irosesc vremea. Seara mi-am propus să urc la vecinul mei, să-i poftesc la club.

Pe ușă, fixat cu o pînează, am găsit un bilet: „Căutați-ne, sîntem la Sokolniki”.

Și cu ochii miștii mu-am imaginat bătrînul parc înzăpezit, cu terenul de schi, patinoarele, bibliotecă, cinematograful și cafeneaua. Într-adevăr, nu-și aleseseră rău locul de odihnă! Ce puteam însă să fac? Ca să găsești pe cineva în Jurnicarul acela, era tot una cu a căuta acul în carul cu jîn!

Așadar, nu mi-a rămas altceva de făcut decît să mă consolez cu alegerea pe care am făcut-o, nici ea prea rea, și anume să mă duc la un club a cărui lozincă era „Jos cu plictiseala!”

Moscova, scenă internațională

Dar dacă, cumva, nu-ți convin nici parcul, nici clubul, n-ai decît să te instalezi comod într-un fotoliu din cele trezeci și ceva de teatre din Moscova.

Și ai de unde alege. Piese sînt pe toate gusturile: drame și comedii, opere și operete, piese pentru copii și spectacole de varietate, opere clasice și contemporane. Și mai e ceva: repertoriul teatrelor noastre amintește de lista țarilor membre ale Adunării Generale a O.N.U. Într-adevăr, în momentul de față teatrele din Moscova joacă piese ale unor dramaturgi din 21 de țări.

Nu-i și asta o ilustrare a faptului că relațiile culturale se dezvoltă mereu?

Varvara Ievleva

tinăra balerina Elena Reabinkina

Frumosul și viața

Săptămîna trecută, la Casa centrală a actorului din Moscova s-au desfășurat lucrările unei conferințe consacrate rolului artei în formarea omului de mîine, în educația comunistă a oamenilor sovietici. Conferința a fost organizată de Institutul de istoria artelor al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Atît în raportul prezentat de esteticianul G. Nedoșivin, cit și în corapoartele ținute de L. Pajitnov și A. Kariaghin și în cuvîntul criticilor de artă D. Sarabianov, I. Dmitriev, D. Pisarevski, al regizorului G. Roșal, al scriitorului Lev Kassil ș.a., au fost abordate probleme extrem de importante legate de rolul artei în societate. Astfel s-a discutat mult despre modul în care trebuie legată știința estetică de problemele educației artistice, despre înlăturarea rupturii dintre teorie și practică, despre unirea eforturilor teoreticienilor și practicienilor, oamenilor de știință, lucrătorilor din cîmpul artei și industriei în opera de educare artistică a poporului, de formare a gustului artistic.

În raportul său, G. Nedoșivin a spus printre altele:

„Pentru educarea omului în spiritul comunismului, pentru sădirea în conștiința omului a unor înalte idealuri sociale, general-umane și a unor sentimente nobile, arta nu poate cunoaște alt mijloc mai eficace decît acela de a oglindi practica revoluționară de astăzi a poporului nostru. Această practică revoluționară are cel mai înălțător conținut general-uman pe care l-a cunoscut vreodată istoria...”

În ultimii ani au fost dobîndite succese importante în opera de dezvoltare a educației artistice a poporului nostru. Dar trebuie să mai desfășurăm o activitate serioasă pentru a traduce în fapt cerințele pe care le ridică viața, cerințe formulate în hotărîrile Congresului al XXI-lea al P.C.U.S.”

SEMNELE TIMPULUI

Printre cele mai tinere generații ale Angliei bîntuie de cîeva timp o nouă boală: „Jobia școlii”. Opinia publică engleză a început să se ocupe de această problemă ca de o chestiune de primă importanță. Presa britanică ține să-și convingă cititorii că noua maladie nu trebuie confundată cumva cu chiulangita sau cu o prea slabă atracție pentru carte, iar un cunoscut medic englez, dr. J. J. Graham, specialist în pediatrie și director al unei mari instituții de specialitate, „Child

O maladie infantilă și o societate senilă

Guidance Clinica”, s-a consacrat cu trup și suflet studierii noii boli.

După cîte afirmă specialistul, maladia se întinde cu repeziune în cele mai diverse regiuni ale Angliei. Într-o singură regiune au fost supuși anul acesta tratamentului psihiatric un număr de 324 de copii atinși de „Jobia școlii”, adică cu 100 mai mulți decît anul trecut.

Dar care sînt simptomele bolii și cum se manifestă aceasta? Din relatările presei engleze se pare că anumiți copii sînt cuprinși de panică și urlă chiar numai la gîndul că ar trebui să meargă la școală; alții își pierd, din aceeași cauză, pofta de mîncare și, în sfîrșit, există și o a treia categorie care — deși înzestrați de natură și avînd toată bunăvoința — nu izbutesc să tragă vreun folos de pe urma învățării și suferă de complexe nevrotice.

Raportul întocmit de J. J. Graham afirmă că nu școala engleză este răspunzătoare de această situație, ci părinții prea pretențioși sau, dimpotrivă, aceia care-și răsfață prea mult copiii, încît la prima luare de contact cu lumea din afară aceștia sînt cuprinși de un sentiment de nesigurantă.

Nu ne vom îngădui să facem o judecată de valoare asupra concluziilor dr. Graham. Specialiștii în materie își vor spune, desigur cuvîntul lor autorizat. Dar faptul merită semnalat chiar și așa nud, dat fiind că el oglindește un anume climat moral și ne îngăduie să înțelegem și mai bine sentimentul de neputință și de disperare care cuprinde Occidentul la fiecare nou succes sovietic.

Criza morală a tineretului este, într-adevăr, unul din aspectele cele mai caracteristice ale vieții sociale din Occident. Așa numiții „Teddy-boys” în țările anglo-saxone, „blou-sons-noirs” în Franța, „teppisti” în Italia, despre care ziarele relatează zilnic isprăvi care fac să se ridice părul măciucă, arată, atunci cînd sînt trași la răspundere, că sînt mi-nați de disperare, de deznădejde în fața viitorului incert și de dezgust pentru ziua de astăzi.

Dar o lume în care tineretul nu-și găsește locul este o lume senilă, condamnată. Pe cînd comunismul se vădește cu fiecare prilej a fi nu numai tineretea lumii, ci și lumea tineretului.

D. H.

● Editura „Sovetski kompozitor” a scos de sub tipar lucrarea „În lumea muzicii” de Anatoli Lunacearski, prima culegere de articole și cuvîntări consacrate de acest mare critic artei muzicale. Volumul este prefațat de Igor Satz, care a fost multă vreme colaboratorul literar al lui Lunacearski. Cartea reconstituie admirabil epoca, scoțînd în relief diversele curente muzicale din jurul anului 1920 și-l ajută, în același timp, pe cititor să-și formeze o imagine exactă asupra poziției adoptate de autor în situația atît de complexă a începuturilor tinerii arte sovietice.

● La Kiev a avut loc o consfătuire unională închinată artei afișului. În legătură cu această consfătuire, pictorul Serghei Gherasimov a publicat în „Pravda” un articol în care se spune, printre altele:

„Afișul politic sovietic este unul din cele mai active și mai populare genuri de artă plastică, cea mai accesibilă formă de agitație politică; apariția lui este legată de Marea Revoluție din Octombrie. Dintre toate genurile de artă plastică, afișul exprimă cel mai direct ideea care-l inspiră, este cel mai strîns legat de viața politică și socială a țării, de activitatea Partidului Comunist... În clipa de față, — arată în încheierea articolului Serghei Gherasimov — principala noastră sarcină este de a crea afișe cu un înalt nivel artistic, care să oglindească însemnătatea istorică a hotărîrilor celui de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S. Apropiați noștri a C.C. al P.C.U.S. va dezbată importante probleme ale dezvoltării continue a agriculturii. De aceea, este o sarcină imediată și de cîinstă a artiștilor de a înfățișa în toată bogăția și frumusețea lui eroismul oamenilor muncii din satul sovietic, dezvoltarea culturală și spirituală a tărînimii colhoznică. Prin afișele lor, artiștii plastici sînt chemați să mobilizeze masele la îndeplinirea unor sarcini concrete legate de dezvoltarea agriculturii sovietice”.

● Între colectivul uzinei „Krasnii proletari” din Moscova și artiștii Teatrului Academic de Artă există vechi legături de colaborare. Zilele trecute, cele două colective au sărbătorit împlinirea a zece ani de la statonnicirea acestei colaborări socialiste, în care rîstimp muncitorii, inginerii și tehnicienii uzinei au participat activ la discutarea a 40 de piese și spectacole prezentate de M.H.A.T. În cursul verii trecute, pe lângă Casa de cultură a uzinei a fost organizat un studio de teatru pentru muncitori, unde se vor ține, în curînd, cursurile teatrelor cu o durată de doi ani, sub îndrumarea actorilor de la M.H.A.T.

● Tinărul poet Robert Rojdestvenski, autorul cunoscutului poem „Sputnik”, a publicat recent, un volum de versuri sub titlul: „Un bulevard în derivă”, rod al unei călătorii la stațiunea „Polul Nord-6”.

● Teatrul Central de păpuși din Moscova, de sub conducerea lui Serghei Obraztov, are în pregătire noi premiere, printre care, un spectacol vesel pentru copii, compus din două piese: „O competiție neobișnuită” de E. Speranski și „Bobocul” de N. Ghernet. În primăvara anului viitor, teatrul va prezenta basmul dramatizat „Țarina broască” și va relua spectacolul cu „Regele-ren”. În același timp sînt pregătite și piese pentru maturi. E vorba anume de „Divina comedie” de I. Stok și de alte două spectacole. Alături de activitatea lui teatrală, Serghei Obraztov desfășoară și o intensă activitate editorială. În clipa de față, Obraztov lucrează la volumul doi din „Profesiunea mea” și planuiește o expoziție intitulată „Orașe și oameni”, cu fotografii făcute de el în cursul multor călătorii peste hotare.

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE:

pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

Călătorie în jurul lumii

Am avut întotdeauna un respect total pentru cutia năzdrăvană cu un singur ochi și cu o pleoapă metalică, dinăuntru căreia, printr-o simplă declanșare, ca un zbenghi, întovărășită de un „zimbiți vârog”, iese pe-un cartonaș lucios un chip ce-ți seamănă leit.

Respectul primar pentru arta fotografică a sporit dintrodată, adaus de-o uimire fără margini ca în fața unui miracol, în ziua când am aflat că un atelier fotografic-robot, automatizat, a fotografial parlea invizibilă a Lunei. De la descoperirea fotografiei până azi, cred că n-a fost un alt eveniment de specialitate mai uluitor și mai important decit acesta. Fotografia oscilează, așa dar între artă (ca pictura) și știință (ca astronomia). Și nu este vorba să opteze pentru una și să renunțe la alta, pentru că și în artele învecinate se întâmplă cam același lucru. Documentarul cinematografic este și „istoric” dar și „artă”. Filmul artistic se hrănește deopotrivă din arhitectură (decoruri), din fizică (sunet și lumină), din muzică și pictură, din coregrafie și uneori chiar din arta... militară. Legate de fotografie sînt chimia și cibernetica, mecanica fină și optica, ingineria dar și talentul inefabil, harul artistic.

Fabricate în serie mare, ca jucăriile sau ca frigiderele, aparatele fotografice au cucerit în anii noștri colectivitatea. Nepotul meu (elev de liceu) are un „Smena doi”, dar reporterul fotograf de la „Flacăra” și de la „Veac nou” are un „Zorki” complicat și impunător, precis și frumos ca o bijuterie. Cu aparatul fotografic se poate face un portret alb și negru (ca în grafică) dar și un portret color sugerînd jocul de lumini și umbre descoperit de Rembrandt. Cei aproape două mii de vizitatori zilnici ai celui de-al doilea Salon Internațional de Artă Fotografică pot admira pe panourile expoziției toate tehnicile posibile și aplicate în arta fotografică cu rezultate remarcabile.

Dar ceea ce se evidențiază aci din primul moment este mai ales aportul deosebit pe care fotografia îl poate aduce cunoașterii dintre oameni și popoare, operei de prietenie și colaborare dintre țări. La acest Salon participă peste patruzeci de țări din toate cele cinci continente ale lumii, expoziția fiind astfel un mesaj sincron al universalității ideii de pace și colaborare, de prietenie, cunoaștere și înțelegere. Vizitarea expoziției de la Dalles este ca o călătorie fantastică și totuși reală în jurul lumii. Foto-

grafiile participanților sovietici la Salon mi-au recreat, de pildă, imagini familiare și dragi dintr-o neuitată călătorie făcută în U.R.S.S. cu doi ani în urmă. Pe „Constructorul de metrou” al lui V. Tarasevici îl văzusem cu doi ani în urmă la Leningrad și la Moscova, tînăr plin de entuziasm și vigoare, după cum în imaginea prinsă de I. Somukrovici (Capitala păcii), revedeam aievea parcă, vestitul turn Spasski înconjurat ca o cunună de lauri, de zborul unui stol de porumbei.

Cu un an în urmă am scris la „Veac nou” un articol despre farmecul și poezia iernilor rusești și iată că la expoziția aceasta, prin fotografia lui M. Martov, intitulată „Troică rusească”, am revăzut o cavalcadă cu săni și zurgălăi pe un drum cotropit de ninsoși torențiale și parcă aievea auzeam în aerul rece zvonul armonicii și al cintețelor rusești.

La aceeași expoziție, revelatoare ca o călătorie în jurul lumii, am văzut geometria fantastică și meticuloasă a ogoarelor chineze, am admirat peisajul tînăr și ugiuros, industrial, al noilor centre siderurgice din orașele Chinei noi, am revăzut imagini dragi și cunoscute din patria noastră, mărturii ale impetuozității sale creșteri economice. În două sau trei ore cit am trecut prin fața marilor panouri încărcate cu fotografii, am călătorit în sensul cel mai propriu, ca într-un omnibus al O.N.T.-ului, prin Cehoslovacia și Ungaria, prin Polonia și Bulgaria și pe drumurile pitorești ale Republicii Democratice Vietnam. M-am oprit și eu, ca și ceilalți vizitatori, în fața zguduitorului document uman reprezentat de fotografia italianului Alessandro Brembilla intitulată „Ora 7,55 dimineața”. Pare să fie o imagine dintr-un film neorealist. Imaginea reprezintă un ucenic italian în fața unei mese de lăcătușerie. Copilul stă trist, cu palmele în obraji, copleșit de o tăcere grea și profundă. Un artist fotograf din R.F. Germană prezintă un studiu de portret intitulat „Catastrofa”. O femeie cu privirea îngrozită, cu mina crispată pe obraz pare a striga înspăimîntată: din nou înarmați Bundeswehrlul?

Sînt, astfel, adunata înăuntru a celeiași expoziții mesajele a două lumi și în acest sens expoziția constituie un document de istorie contemporană politică și socială, nu numai un document de artă și tehnică fotografică.

Petru Vintilă

Se naște scheletul unui nou vagon

Cartea, desenul, afișul

Expoziția cărții și graficii ucrainene

Cartea, element esențial al progresului uman, mare mijloc de educare a omului societății noi, comuniste, joacă un rol extrem de important și în opera de consolidare a unor relații internaționale prietenești.

Expoziția cărții și graficii ucrainene, organizată ca răspuns la expoziția cărții și graficii românești deschisă anul trecut la Kiev, își propune să facă cunoscute prietenilor noștri români succesele dobîndite de cultura poporului de 42 milioane de oameni din Ucraina Sovietică.

Activitatea editorială din Ucraina a luat un mare avînt. Anual se editează mai bine de 6.000 de titluri de cărți și broșuri, într-un tiraj de peste 100 de milioane exemplare. Ceea ce înseamnă că fiecare a zecea carte apărută în U.R.S.S. este editată în Ucraina.

În același timp în R.S.S. Ucraineana apar 90 de reviste și aproximativ 3.000 de ziare în limbile ucraineana, rusă, maghiara și moldovenească.

Expoziția deschisă zilele acestea în sala Casei prieteniei romîno-sovietice din București cuprinde 2.600 de cărți, aproximativ 300 de lucrări de grafică de carte și de șevalet și 50 de afișe realizate, în special, în ultimii doi-trei ani. Aceste expuneri sînt produse ale celor 33 de edituri din Ucraina Sovietică.

Expoziția prezintă literatură social-politică, lucrări de tehnică agricolă, literatură medicală, beletristică, cărți pentru copii, manuale, lucrări de muzică, de artă plastică etc. În standurile ei sînt reprezentate toate speciile și genurile literare, opere în nouă volume ca și broșuri destinate maselor celor mai largi.

În sectorul literaturii social-politice vizitatorii pot găsi, alături de ediții din operele nemuritoare ale clasicilor marxism-leninismului, lucrări scrise de inovatori în producție și de membri ai brigăzilor de muncă comunistă care își împărtășesc experiența înaintată. Sectorul de literatură beletristică cuprinde alături de opere ale marilor scriitori clasici ucraineni: Taras Șevcenko, Ivan Franko, Lesca Ukrainka, M. Koșubinski, Olga Kobileanskaia, alături de operele unor cunoscuți scriitori ucraineni contemporani, și lucrări ale unor tineri scriitori, începători. De asemenea vizitatorii pot afla cărți ieșite de sub pana unor traditori de pe ogoarele colhoznice sau a unor savanți cunoscuți,

Este vorba anume de „Oamenii ogoarelor colhoznice” de Pașa Anghelina, „Te salut, zi de mine!” de Feodor Dubkovețki, „Anunțiri” de E. Paton.

Editurile ucrainene desfășoară o intensă activitate de traduceri din literatura celorlalte popoare sovietice și din literatura universală. În R.S.S. Ucraineana apar astfel traduceri din 56 de limbi. Literatura țărilor de democrație populară și, printre acestea, literatura romîna se bucură de o caldă apreciere în rândurile cititorilor ucraineni. Expoziția cuprinde exemplare din opere ale scriitorilor romîni traduși în limba ucraineana — Mihail Eminescu, I. L. Caragiale, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Barbu Delavrancea, Petru Dumitriu, Marin Preda, Francisc Munteanu, Aurel Baranga, O. Panu Iași, Mircea Sintumbreanu și alii.

Grafica realistă ucraineana are tradiții mari. Ea a fost întemeiată de Taras Șevcenko, deopotrivă poet și pictor.

Grafica ucraineană modernă este caracterizată de oglindirea cuprinzătoare a fenomenelor vieții, de bogăția ei de genuri, de varietatea procedurilor tehnice și a manierei de creație.

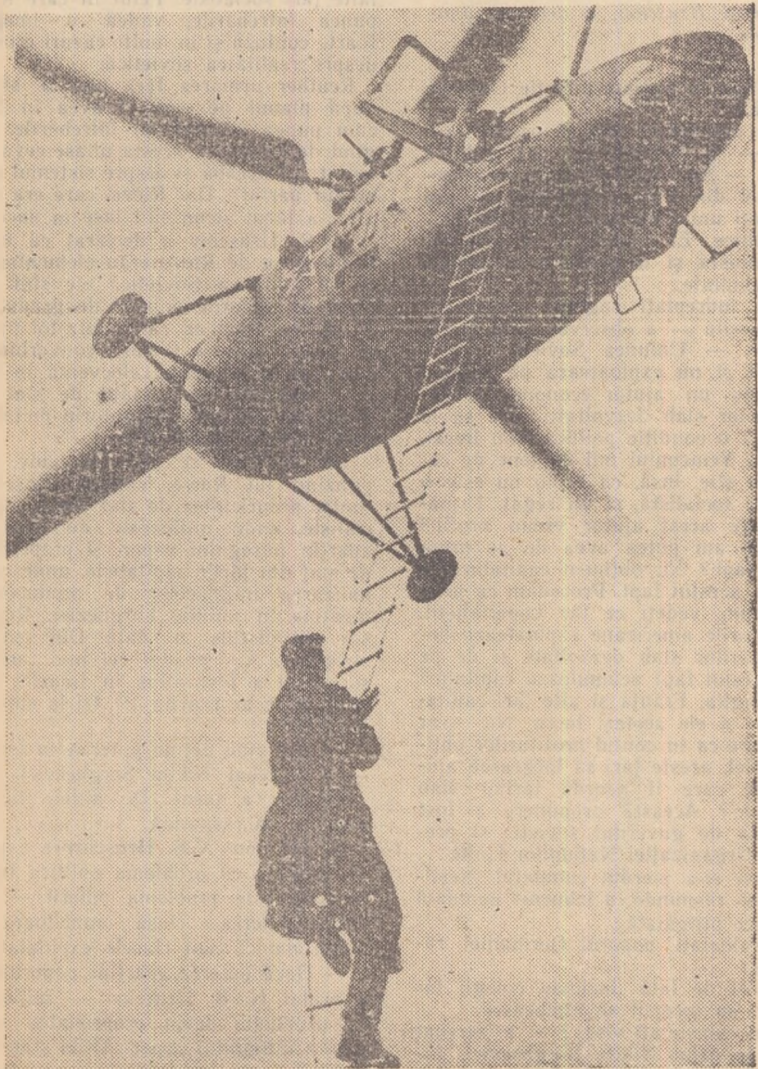
Printre lucrările de grafică de carte și de șevalet prezentate în cadrul expoziției, unele sînt semnate de maeștri consacrați ca E. Kulcițkaia, V. Kasmen, A. Șovkunenko, M. Deragus, A. Pașcenko, V. Mironenko, altele de pictori tineri care abia se afirmă.

Expoziția cuprinde, mai cu seamă, lucrări realizate în ultimii ani. Cum era și firesc, ea oglindește momentul de astăzi al graficii ucrainene și oferă o imagine a problemelor de creație care îi preocupă pe artiștii plastici ucraineni.

Afișul — un gen de artă care se adresează maselor celor mai largi, se bucură în țara noastră de o atenție tot mai mare. Artă afișului este o armă agitatională și propagandistică eficientă în lupta partidului și a poporului pentru comunism. Afișele expuse în cadrul expoziției demonstrează elocvent că pictorii sovietici doresc ca arta lor să fie cit mai folosită de poporului, că se străduiesc să utilizeze un limbaj plastic cit mai concis și mai expresiv.

Valentina Proțenko

redactor-șef al Direcției editurilor din Ministerul Culturii al R.S.S. Ucraine

L. Parter

De la pămînt la cer (Al doilea Salon internațional de Artă Fotografică al R.P.R.)

Uneori se face auzită întrebarea dacă trebuia acceptată întâlnirea cu liderii sindical? Nu se știa oare că liderii reacționari ai sindicatelor americane nu aveau de gând să discute despre contacte, despre colaborare și că nu voiau cituși de puțin să capete informații exacte despre Uniunea Sovietică? Nu se știa că W. Reuther și o seamă din colegii lui se bucură, de multă vreme, de reputația de a fi dușmani înverșunați ai sistemului nostru social și apărători ai capitalismului?

Ba da, lucrurile erau cunoscute. Și se știa chiar și că unul din organizatorii întâlnirii, J. Carey, vicepreședinte al Federației Americane a Muncii — Congresul Sindicatelor Industriale (A.F.L.—C.I.O.), declarase mai de mult, cu prilejul unei conferințe cu reprezentanții patronali, la hotelul „Astor” din New York că: „In războiul trecut ne-am aliat cu comuniștii pentru a-i înfringe pe fasciști. In războiul viitor, ne vom alia cu fasciștii spre a-i zdrobi pe comuniștii”.

E o declarație uluitoare, nu-i așa? Dar ea a fost publicată, negru pe alb, la 29 iunie 1949 în ziarul „New York Herald Tribune”.

Nu uitasem nici că W. Reuther, celălalt vicepreședinte al A.F.L.—C.I.O. care în timpul convorbirii dintre N. S. Hrușciov și liderii sindicatelor americane și-a asumat rolul de principal apărător al capitalismului, mersese și mai departe cu imaginația. S-a mai scris despre povestea cu numărul special al revistei americane „Collier's”, din 27 octombrie 1951. Cuprinsă de febră războinică, redacția revistei „Collier's” s-a gândit atunci să-și închipuie ce s-ar întâmpla dacă armata americană... ar ocupa Uniunea Sovietică.

Era vorba de un delir febril cel puțin original: redactorii de la „Collier's” stabiliseră chiar și o dată precisă pentru realizarea planului lor — anul 1960. W. Reuther a contribuit și el la această aberație sălbatică. Incedu-se de entuziasm, a descris cum va intra în Moscova cu trupele de ocupație și cum, împreună cu colegii lui, va începe să introducă la noi, modul de viață american. Această idee stupidă n-a fost însă de bun augur pentru „Collier's”: revista a dat faliment și a trebuit să-și înceteze apariția. Dar Reuther a rămas vicepreședinte al Uniunii sindicatelor americane!

La fel de bine se știa și cum s-au pregătit Reuther și o seamă din tovarășii lui de idei pentru întâlnirea cu N. S. Hrușciov, în ce spirit intenționau să poarte discuția.

În dimineața zilei respective, Don Ealon, corespondentul special al ziarului „New York Herald Tribune” a anunțat din San Francisco: „Șapte vicepreședinți ai A.F.L.—C.I.O. se înarmează cu întrebări în probleme delicate, pregătindu-se pentru întâlnirea de astăzi cu primul ministru Nikita S. Hrușciov”. A. Ruskin, corespondentul special al ziarului „New York Times”, îi ținea isonul cu o bucurie răulăcioasă: „Șapte lideri sindicali au întocmit pentru premierul Hrușciov o lungă listă de întrebări cu ajutorul cărora intenționează să-l pună în încercătură astă seară... Lista de întrebări nu urmărește de fel să mențină la un nivel normal tensiunea arterială a domnului Hrușciov”.

Și zările mai anunțau că încă înainte de a începe să se trimisea câteva cutii cu materiale imprimare la mimeograf. Aceste materiale cuprindeau atacuri violente împotriva U.R.S.S. și declarații jignitoare făcute, chipurile, cu scopul de a explica „întrebările” care urmau să fie puse oaspetelui.

Cu toate acestea N. S. Hrușciov a primit invitația liderilor sindicali.

Cei care au luat parte la evenimentele de atunci își dădeau bine seama de marea însemnătate a acestei hotărâri. Credincios obiceiului său de a nu se eschiva niciodată de la discuții politice aprinse — fapt pe care l-a reamintit și în discursul ținut în gara San Francisco — conducătorul guvernului sovietic a dat o nouă lovitură adversarilor săi ideologici, le-a pricinuit o dureroasă înfrângere politică. El l-a făcut pe Reuther să-și dea cărțile pe față, încât acesta a apărut în fața mișcării muncitorești ca un odios mincinos politic, ca un mirșav avocat al capitalismului.

Fragment din volumul „Față-n față cu America. O relație a vizitei făcute de N. S. Hrușciov în Statele Unite” în curs de apariție la Moscova.

În același timp, N. S. Hrușciov a înfins în numele muncitorilor sovietici — și peste capetele interlocutorilor săi — o mină prietenească muncitorilor americani.

Chiar și cei mai ireductibili dușmani ai țării noastre au trebuit să recunoască că întâlnirea din seara zilei de 20 septembrie, în sala Argonauților de la hotelul „Mark Hopkins”, întâlnire care a durat aproape trei ore și jumătate, s-a terminat cu înfrângerea oamenilor zilei de ieri, care au încercat să înoate împotriva curentului și să reinvie la San Francisco atmosfera „războiului rece”.

Înainte de a trimite invitația lui N. S. Hrușciov, conducătorii A.F.L.—C.I.O. s-au pretat la un soi de mășcăradă. Liderul sindical american Meany, care recunoaște că în S.U.A. nu există adversar mai neîmpăcat al comunismului decât el, s-a pronunțat împotriva întâlnirii. Prefăcându-se a fi mai liberali, Reuther și alții au declarat că nu sînt

să nu lase domnului Hrușciov posibilitatea de a părăsi sala. Ei au anunțat că au întocmit o scară specială pentru aprecierea răspunsurilor date de Hrușciov, în funcție de dificultatea întrebării, dar n-au anunțat și cite puncte vor fi acordate pentru fiecare răspuns.

Întregul plan, urzit cu șiretenie, dar în același timp, am spune, și cam stupid și naiv — a fost măturat parcă de un uragan. Conducătorul guvernului sovietic a luat de la început inițiativa și a pus în centrul convorbirii problemele fundamentale care interesează clasa muncitoare din toate țările: lupta pentru încetarea cursei înarmărilor, noile propuneri sovietice de dezarmare totală și generală; modul în care să fie înlăturată încordarea în relațiile dintre state și să se asigure o colaborare prietenească dintre ele.

Neliniștit, Reuther a început să se frământa și a propus să se treacă la discutarea problemei ajutorării țărilor slab dezvoltate, declarând că despre dezarmare se va putea vorbi și mai târziu. De ce? Evident, pentru a pune în umbră

german? De ce încercați tot timpul să vorbiți în numele altor popoare? Sinteți răsfățați de faptul că multe țări depind de Statele Unite și sînt nevoite să vă ceară ajutor. Dar țările socialiste stau ferm pe picioarele lor. Noi nu ne ploconim în fața dumneavoastră. Rubla sovietică nu s-a ploconit, nu se ploconeste și nu se va ploconi în fața dolarului.

Apoi discuția a revenit la problema dezarmării. Reuther și o seamă din colegii lui repelau afirmațiile răsuflăte ale celor mai reacționare ziare burghize, care pretind că planul sovietic de dezarmare generală și totală ar fi fost prezentat avînd în vedere numai scopuri de propagandă și că Uniunea Sovietică cheltuiește pentru înarmare tot atît de mult cît Statele Unite, adică 40 de miliarde de dolari pe an.

Nikita Sergheevici a învăluit cu o privire atentă fețele infierbintate ale „bossilor” sindicali și, adresîndu-se lui Reuther, a spus:

— Mai întii, noi cheltuim pentru apărare nu 40 de miliarde, ci 25 miliarde de dolari, dacă socotim în bani dumneavoastră. În al doilea rînd, auzind afirmația dumneavoastră cum că propunerile sovietice sînt propagandă, mie, ca fost miner, mi se face milă cînd mă uit la dumneavoastră. Se spune că v-ați născut în sinul clasei muncitoare, dar vorbiți ca un reprezentant al capitaliștilor. Cînd Hearst publică asemenea lucruri, înțeleg de ce o face, dar cînd le repetă un lider al sindicatelor americane, mă gîndesc cu amărăciune cît de mult v-au descompus monopoliiștii...

Cu o nemaivăzută răbdare și cu un calm desăvîrșit N. S. Hrușciov a continuat convorbirea, explicînd propunerile sovietice de dezarmare și demascînd încercările de a le denatura. Atunci Reuther a declarat că e prea târziu și că trebuie să se treacă la alte probleme.

— Dar nu se poate purta o convorbire, sîrînd ca puricii de la o problemă la alta — a răspuns Nikita Sergheevici.

— Doriți o convorbire serioasă sau altceva? Dumneavoastră ați dat peste cap o problemă, apoi a doua, acum săriți la a treia. Dezarmarea este problema problemelor.

Dar Reuther s-a grăbit să dea cuvîntul lui Rieve, batrinul președinte al sindicatului textiliștilor. Acesta a pus un șir întreg de întrebări, de parcă le scoate din mincă, despre rolul proprietății de stat în țările capitaliste și în cele socialiste, despre democrație și dictatură, despre controlul asupra presei și radioului, despre schimbul de informații etc. Fiecare întrebare era însoțită din belșug de o propagandă dușmănoasă împotriva Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste. Felul în care Rieve punea întrebările, vădea o imagine foarte confuză și în multe cazuri eronată despre realitatea sovietică.

Reuther urmărea fără nici o sfială, după planul pe care îl avea în față, cum punea acolitul lui întrebările. Băgînd de seamă că acesta uitase ceva, i-a suflat: „Întreabă și despre sistemul unui singur partid” Dar Rieve, care era obosit, i-a făcut semn să-l lase în pace.

N. S. Hrușciov a declarat că întrebările puse de Rieve erau elementare și că în Uniunea Sovietică ele sînt studiate în cercurile politice de gradul întâi. Atunci Reuther, care căuta tot timpul să dea o turnură tăioasă convorbirii, a mai pus o întrebare, elocventă în felul ei: „Sistemul proprietății de stat implică oare în mod obligatoriu dictatura, care exclude democrația?”

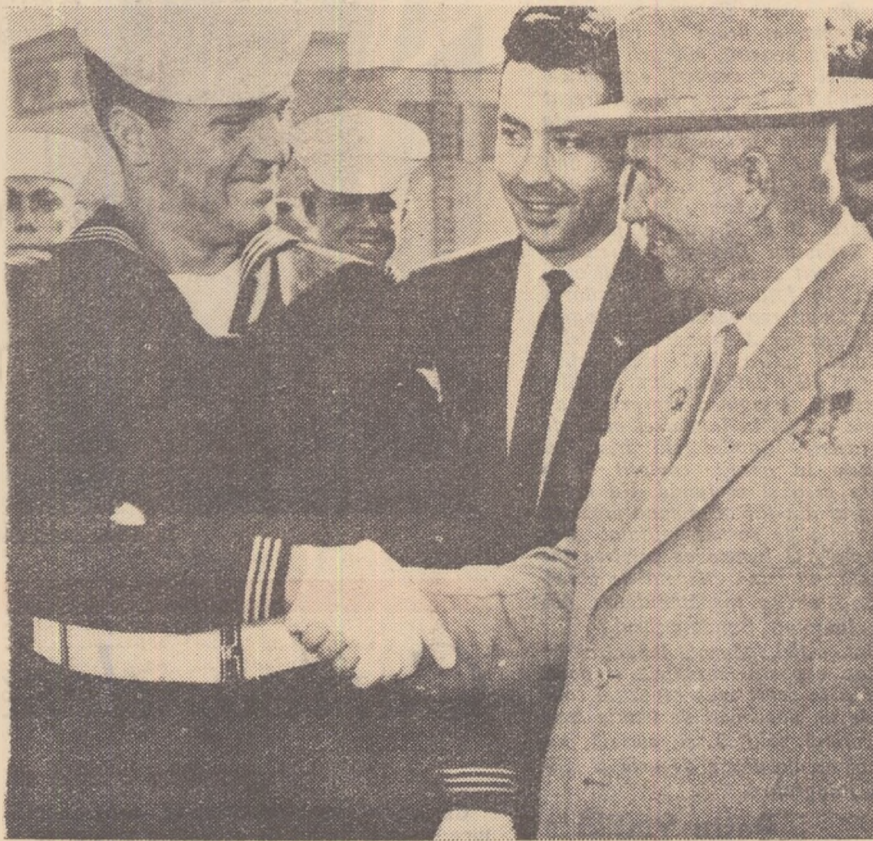
Iar în timp ce N. S. Hrușciov, răspunzînd lui Rieve, explica deosebirea dintre proprietatea de stat din țările socialiste, unde mijloacele de producție aparțin întregului popor, și proprietatea de stat din țările capitaliste, unde naționalizarea mijloacelor de producție le menține în mîinile burgheziei, Reuther s-a mai distins o dată. Din senin, a strigat că... „gradul cel mai înalt de socialism a fost atins în Israel”, unde sindicatelor ar poseda (!) 60 la sută din industrie.

— Dar cine deține puterea în Israel? — a întrebato Nikita Sergheevici.

Reuther a tăcut. De altfel, nici nu avea ce să răspundă.

Și din nou N. S. Hrușciov a explicat cu răbdare că problema politică fundamentală este problema puterii — cine deține puterea: clasa muncitoare, oamenii muncii sau clasele exploataatoare.

— Dacă puterea aparține poporului — a arătat N. S. Hrușciov — mijloacele de producție devin proprietatea socialistă a întregului popor. Altfel stau însă, lucrurile cînd naționalizarea mijloacelor de producție este realizată în condiții

— Sînt foarte fericit că l-am cunoscut pe premierul Hrușciov, a declarat tinărul marinar. Ziua de azi e o zi fericită pentru mine.

de acord cu Meany și că se vor întîlni cu N. S. Hrușciov.

Acum, cînd poporul american se pronunță tot mai hotărît în favoarea normalizării relațiilor cu U.R.S.S., e riscant pentru „bossii” sindicali să procedeze ca Meany. De aceea Reuther și colegii lui au încercat să creeze aparența că ei ar dori să ajungă la o apropiere de conducătorul sovietic dar că acesta respinge mîna ce i se întinde. Socoteala era cît se poate de străvezie: dacă N. S. Hrușciov refuza întîlnirea se putea face tărăboi, afirmîndu-se că șeful guvernului sovietic se întilnește cu plăcere cu capitaliștii, dar că pe liderii sindicatelor nu vrea să-i vadă. Iar dacă venea totuși la întîlnire i se puteau face zile fripte sub pretextul lămuririi unor probleme, astfel încît să fie pus într-o situație delicată...

În felul acesta puteau, însă, să raționeze numai oamenii care nu cunosc Uniunea Sovietică, Partidul Comunist și pe conducătorii acestuia. N. S. Hrușciov a acceptat provocarea, s-a dus la întîlnirea cu liderii sindicali americani, a dat o luptă politică fățișă împotriva lui Reuther și a unora din colegii lui și a demascat planul lor provocator.

Și cînd te gîndești cu cîtă grijă s-au pregătit ei pentru această întîlnire! Cîte eforturi au depus ca să-și formuleze întrebările provocatoare!

Reuther avea în față un registru voluminos care cuprindea toată desfășurarea convorbirii, ticluită dinainte, și fără să se jeneze își citea de acolo întrebările și replicile. Ceilalți aveau și ei asupra-le diverse fișuici. Nu numai că li se împărțise din timp textul cuvîntărilor, dar se stabilise riguros și ordinea lor. „Strategia elaborată de liderii sindicali înainte de dîneu — a scris „New York Times” la 21 septembrie — consta în a lăsa „proiectele grele” pentru sfîrșitul convorbirii, în așa fel ca

ceea ce face în această direcție Uniunea Sovietică.

— Nu are niciun rost să ocolim problema — a pretins cu dezinvoltură Reuther. — Am văzut în India construcția uzinei din Bhilai. Ajutorul pe care îl acordați unilateral este dictat de scopuri politice. El contribuie la penetrația comunistă și la exploatarea țărilor slab dezvoltate.

— Vă îndreptați sagetile într-o direcție greșită — a observat calm N. S. Hrușciov. — Uniunea Sovietică nu a exploatat și nu exploatează pe nimeni. Ea acordă un ajutor economic prietenesc țărilor slab dezvoltate, fără să le pună nici o condiție politică. Am livrat, de pildă, Yemenului mii de tone de cereale. Se știe, însă, că acolo nu este o orînduire socialistă, ci un regat. Urmărește oare acest ajutor vreun profit? Ce profit am putea avea de pe urma acestui fapt? Nu obținem capitaluri de pe urma acestui fapt. Procedem ca prieteni. Acum, vedeți ce fac imperialiștii. Monopolurile americane exploatează bogățiile țărilor slab dezvoltate și de pe urma acestui fapt acumulează capitaluri mari. Anglia, Franța și alte țări capitaliste fac și ele același lucru. Nu s-ar putea oare ca în contul profiturilor obținute astfel, aceste țări să lărgească ajutorul pe care îl acordă țărilor slab dezvoltate? Această propunere a fost formulată de guvernul sovietic și prezentată Organizației Națiunilor Unite...

Reuther și-a pierdut cumpătul. Neștiind ce să răspundă, a izbucnit de-odată cu o voce pițigăiată:

— Exploatați poporul Germaniei răsaritene!

Toți cei de față, inclusiv colegii lui Reuther, au început să zîmbească.

— Nu cumva ați visat? — a întrebato la fel de calm Nikita Sergheevici. Linișțiți-vă. Aveți iriguri. Cine v-a dat mandat să vorbiți în numele poporului

de ieri

id puterea se află în mina capitali-

or.
Nikita Sergheevici a subliniat că, comiștii sînt adepții dictaturii clasei muncitoare, că numai în cazul cînd puterea trece în miinile oamenilor muncii sînt realizate cu succes sarcinile con-

uirii socialismului. Dictatura clasei muncitoare nu numai că nu exclude democrația, dar creează toate condițiile pentru dezvoltarea unei democrații adevrate, pentru puterea poporului. Dictatura clasei muncitoare este cea mai înaltă formă a democrației.
Dar asta îl interesa pe Reuther? Ngura lui grijă era să aibă deajuns timp să-și lanseze toate „proiectele sale” cu propagandă antisovietică, desfășurarea convorbirii fusese dinainte comunicată ziarelor și Reuther s-ar văzut pus deci într-o situație penibilă, că n-ar fi apucat să-și pună toate întrebările. De aceea se foia ca drăgăștigăie, sîrind de la o întrebare la alta și punînd cu glas ridicat, o întrebare provocatoare după alta, fără nici o sîntă logică și fără să mai aștepte spunsurile.

N.S. Hrușciiov, care înțelegea bine ce petrecea, urmîrea cu un zîmbet ironic frîmîntarea lui Reuther, roșu la față de emoție. Liderul sindical răsfoia brîl planul pe care-l avea în față, apoi cu un gest teatral arunca pe masă copia vreunui discurs vechi de-al lui, lansă din nou în considerații plictisitoare despre avantajele sistemului capitalist; îi turuia gura într-una și nu-i dădea să vorbească nici chiar pe cei mai apropiați colegi ai lui.

— Sînteți ca o privighetoare — i-a spus N.S. Hrușciiov, zîmbind ironic. Cînd cîntă închide ochii, nu mai vede nimic și nu mai aude decît propriul ei glas...

Toată lumea a izbucnit în ris. Reuther a roșit și mai tare. Dar cum nu putea să bată în retragere, a mormăit ceva. În același timp, căuind să scape de o discuție deschisă în probleme politice acute, a repetat de două ori că ispitele este, probabil, obosit și că liniirea ar trebui încheiată mai repede, ar nici această manevră n-a reușit...
— Vă țin puterile să vă măsurați cu mine? — a întrebat sarcastic N.S. Hrușciiov. — Sînt într-o formă perfectă! Cît ăiesc n-am să obosesc luptînd pentru cauza clasei muncitoare. Dacă vreți, vă rog să discutați concret. N-avem nici un zor.

Reuther intrase într-un impas. Și oia atunci căpătără, în sfîrșit, cuvîntul seamă de lideri sindicali, care încercaseră zadarnic să dobindească de la Reuther îngăduința de a-și citi întrebările. J. Curran, președintele sindicatului național al marinarilor, a spus printre altele că ar dori — cum s-a exprimat — să pună o întrebare în legătură cu asta de toate zilele.

— Am fost în Uniunea Sovietică în anul 1930, cînd am transportat înălaj achiziționat de dumneavoastră — a spus el. Ne bucură progresul tehnic pe care l-ați realizat. Mă interesează dacă sistemul contractelor colective se va dezvolta odată cu progresul tehnic din industria dumneavoastră, că muncitorii vor avea dreptul să scîmbie grevă. Cum apară sindicatele interesele oamenilor muncii?

— Vă înțeleg — a răspuns Nikita Sergheevici. Îmi place că dați dovadă de spirit de clasă în abordarea problemelor muncii sindicale. Probabil, însă, nu vă imaginați deloc condițiile în statul socialist, situația clasei muncitoare și rolul sindicatelor în acest stat. Continuați să folosiți unitatea de măsură obișnuită în Statele Unite... J. Curran s-a arătat interesat de explicațiile date de conducătorul guvernului sovietic. Dar atunci s-a amestecat în nou Reuther care a început să spună ceva despre cultul personalității.
— De ce intrerupi? — l-a apostrofat J. Curran.

Reuther a tăcut. Și N.S. Hrușciiov a continuat să vorbească explicînd cum îngrijește puterea sovietică de interesele poporului, cum apară sindicatele noastre drepturile oamenilor muncii și de ce n-au nevoie muncitorii sovietici să facă grevă...

Apoi, Reuther i-a dat cuvîntul lui Philipps, președintele sindicatului național al muncitorilor din industria țării. Acesta a repetat, ca o lecție învățată pe dinafară, pretențiile răsuflete formulate de nenumărate ori de politicienii burghezi — cu privire la difuzarea liberă în Uniunea Sovietică a literaturii reacționare și a informațiilor antisovietice.

Nikita Sergheevici l-a întrebat pe Reuther te pe Philipps:

— Ce mîncare vă place?

— Rostbeef — a răspuns acesta descumpănit.

— Mie borșul — a observat N.S. Hrușciiov. — Dumneavoastră nu vă place borșul, mie însă, îmi place foarte mult. Dumneavoastră sînteți pentru capitalism, eu sînt pentru socialism. De ce nu vă răspund mai amănunțit la întrebarea dumneavoastră? Pentru că această întrebare mi-a fost pusă de multe ori aici și de fiecare dată i-am dat un răspuns. Se pare că dumneavoastră nu agreați răspunsul meu și că ați vrea să auziți altceva. Dar ce să-i faci, concepția noastră despre libertate se deosebește de a dumneavoastră. Cînd am fost la Hollywood ne-a fost prezentat dansul „Cancan”. E un dans în care fetele trebuie să-și ridice fustele și să-și arate posteriorul. Și un asemenea „dans” sînt nevoite să danseze artiste bune, cinstite. Căci sînt silite să se adapteze la gusturile unor oameni pervertiți. La dumneavoastră acest spectacol va fi privit, dar oamenii sovietici i-ar întoarce spatele. E o pornografie. Este cultura unor oameni ghiftuiți și depravați.

— Ați vrea ca prezentarea unor asemenea filme să fie interzisă prin lege? — a întrebat Philipps.

— Cred — a răspuns N.S. Hrușciiov — că ar trebui să existe o asemenea lege, o lege a moralei.

— Dacă vreau mă duc, dacă nu vreau, nu mă duc la asemenea filme, — a replicat Carey.

— Dar copiii dumneavoastră privesc asemenea lucruri!

— N-am copii.

— Dar alții au copii. Copii buni, care trăiesc pe pămînt și pe care trebuie să-i punem împreună la adăpost de influențele nocive răspîndite sub paravanul unui „schimb cultural liber”. — a remarcat N. S. Hrușciiov.

În cursul convorbirii, N.S. Hrușciiov a observat că Weaver, care asista la convorbire și care-i negru, a încercat de cîteva ori să pună o întrebare dar Reuther se încapățîna să „nu-l observe”.

— Nu conduceți discuțiile democratice — a spus N.S. Hrușciiov. — Lăsați-l pe negru să vorbească. E o rușine. La dumneavoastră există și acum locuri inaccesibile pentru negri! — Și Nikita Sergheevici, ascultîndu-l cu atenție pe Weaver, a răspuns la întrebările acestuia.

Așa a purtat Nikita Sergheevici discuția — viguros, ofensiv și în același timp cu răbdare, găsînd felul cel mai potrivit de a vorbi cu fiecare dintre interlocutori. Cei care scoteau din lada de gunoi a propagandei antisovietice întrebări provocatoare, primeau o ripostă fulgerătoare și nimicitoare. Celor care vedeau un interes viu pentru realitatea sovietică, chiar dacă greșeau și exprimau opinii preconcepute asupra ei, N.S. Hrușciiov le dădea explicații amănunțite pe tonul cel mai prietenos...

Dat fiind că Reuther nu izbutise nici să-l silească pe oaspete să se situeze pe o poziție defensivă, nici să-l facă să părăsească sala Argonauților, unde avea loc întîlnirea, i-a sărit în ajutor Carey, un vicepreședinte al A.F.L.-C.I.O. cu mai mult simț diplomatic. Acesta a început să atenuze vehemența convorbirii, să îndrume lucrurile spre o încheiere pașnică. Dar era izbitor și altceva: cîțiva din participanții la convorbire manifestau un interes sincer față de cele spuse de conducătorul guvernului sovietic și dădeau a înțelege limpede că ar dori să continue contactele cu fruntașii sovietici. N.S. Hrușciiov a sprînjinit această idee.

— Veniți la noi — le-a spus el — să vedeți cum trăiesc și lucrează muncitorii sovietici, cum își desfășoară activitatea sindicatele din țara noastră, cum apară interesele muncitorilor. Avem un mod diferit de a aborda problemele: noi ne urmăm calea spre comunism, dumneavoastră doriți să întăriți capitalismul. Așadar, ne aflăm pe poziții deosebite. Și v-aș propune să recunoaștem acest fapt incontestabil. Dar n-am putea oare încerca în același timp să găsim o bază de colaborare concretă? Noi credem că da. O asemenea colaborare este necesară întregii clase muncitoare în lupta pentru interesele ei fundamentale, în lupta pentru pace.

Se făcuse tîrziu cînd participanții la acest neobișnuit „dîneu” s-au ridicat de la masă. J. Carey i-a mulțumit lui N.S. Hrușciiov pentru întîlnire. „Vă mulțumesc, — a declarat el — pentru felul generos în care ne-ați consacrat timpul dumneavoastră. Vă urăm drum bun. Să colaborăm spre binele păcii, spre binele omului”. Și chiar Reuther a schițat un zîmbet îmblînzit...

Hydrocentrala de la Bratsk. Stăvilirea Angarei.

La cea mai înaltă tensiune

Gerul se asprește. Deasupra Angarei încăluzată de ghețuri, atîrnă o ceață deasă, plumburie-albicioasă. Excavatorul Feodor Sappa își încordează privirile, eu de asemenea, dar multă vreme nu putem desluși nimic. Deodată se pornește un vînticel din sud care destramă ceața și o mîină spre nord. În fața ochilor ni se înălțează treptat priveliștea măreață a celei mai mari hidrocentrale din lume: hidrocentrala de la Bratsk.

— După cum vedeți — îmi explică Sappa — am izbutit să facem cîte ceva pe aici.

La rîndul meu mă sînt obligat să explic cititorilor ce înseamnă acest lăconic „cîte ceva”: cea mai mare fabrică de beton din Europa, 600 kilometri de linii de înaltă tensiune, care străbat taiga, peste 300.000 metri pătrați de suprafață locativă dată în folosință, zeci de școli, creșe și cîmine pentru copiii hidroconstructorilor. Și, bineînțeles supunerea puternicei și năbădăioasei Angara.

Să nu credeți, însă, că asta ar fi totul. Marea construcție siberiană este deservită de un aeroport plasat pe linia aeriană centrală Moscova-Siberia.

Aici, pe Angara, la Bratsk, s-au concentrat cele mai bune forțe ale constructorilor: eroi încărcați ai Dneprogheșului, ca și ingineri, tehnicieni, brigadierii, muncitori tineri veniți de pe alte șantiere sau care au primit botezul muncii aici, în inima taigăi.

La Bratsk i-am cunoscut pe membrii brigăzii de sudori a lui Boris Gainulin, care a cucerit titlul de onoare de brigadă de muncă comunistă. Sînt în total 30 de oameni. Cel mai vîrstnic dintre ei are 23 de ani. Îl cheamă Iuri Gorelov și a lucrat înainte în redacția gazetei „Lumina Angarei”. Romanticismul muncii l-a adus aici, în brigada sudorilor. Lucrează în cele mai dificile sectoare ale șantierului și își pregătește totodată examenele pentru anul III al Facultății de ziaristică din Moscova.

Boris Gainulin, șeful brigăzii, a fost marinar în Flota Maritimă Militară a U.R.S.S. L-a adus aici, în pragurile Padinului, dorința fierbinte de a se număra printre constructorii celei mai mari hidrocentrale din lume. S-a calificat ca sudor, apoi a devenit comunist și șef de brigadă, al brigăzii care este un exemplu pentru toți tinerii de pe șantier.

Cînd am tăcut cunoscîntă cu betonistii — l-am întîlnit printre ei pe tătariul Eșim Klebanov din Kazan. Tînărul muncitor mi-a povestit că a absolvit Facultatea de istorie și filologie a Universității din Kazan, că a lucrat un an ca profesor la școala medie din Cereșan și a venit de acolo cu o promoție întreagă de absolvenți ca să ia parte la construirea hidrocentralei de la Bratsk.

Ca și membrii brigăzii lui Gainulin, ca și alții tineri de pe șantier, Eșim Klebanov este plin de sănătate și optimism. Locuiește la cîmin împreună cu elevii de ieri, care fac față cu cinste celor mai grele sarcini. Klebanov este ziua betonist iar seara redevine profesor, predînd lectii de literatură și istorie la școala tehnică serală de construcții.

— Cum se descurcă foștii elevi? — l-am întrebat pe Klebanov.

— La început le-a fost greu, dar cu timpul s-au obișnuit cu noua situație, cu oamenii noi pe care i-au cunoscut aici. Toți băieții și toate fetele au azi o specialitate. Alexei Titov și Boris Kazakov lucrează ca tractoriști, Viktor Kuzmin a devenit un excelent lăcătuș-montor și urmează cursurile pentru conducători auto. Ishak Vahitov este betonist, dar s-a înscris și la cursurile de macaragii. În curînd va deveni manipulant de macara. Ana Kudavova, Mushima Mastahova și prietenele lor au devenit betoniste cu experiență.

Apoi am stat de vorbă cu Piotr Gardimov, șeful direcției pentru mecanizarea lucrărilor.

Omul acesta care a văzut multe în viața lui și a acumulat o bogată experiență, nu-și putea ascunde emoția și entuziasmul:

— Ce popor minunat! Pe șantierele hidrocentralelor Svir și Kahovka, mi-a fost dat să văd multe fapte de eroism și bărbăție. Dar ce am văzut aici le întrec, parcă, pe toate.

Avea dreptate Piotr Gardimov! Constructorii hidrocentralei de la Bratsk au săvîrșit adevărate fapte de eroism. Ei s-au dovedit fi demni ai acestui popor care știe deopotrivă să înalțe construcții mărețe, să trimită rachete în Cosmos, să-și lăurească o viață fertică.

Ivan Boikov

ÎN TAIGA

acolo unde bate inima deacului XX

Un riu îngust, gălăgios, cotește și se pierde în taigă. De-a lungul albiei se înșiră, ca niște insulițe, bolovani cu imaculate cușme de zăpadă. Soarele și zăpada se întrec în strălucire. Virfurile întunecate ale masivului muntos se profilează pe cerul înalt. Un colț de lume sălbatec, neatins, așa cum l-a creat natura...

Acum întoarceți-vă privirea în partea cealaltă. Veți desluși contururi de clădiri înalte, ca desenate pe cerul de iarnă, silueta unui oraș care se ridică la orizont. Sint semne sigure ale existenței omului pe pământ.

Întâlnirea cu un oraș necunoscut seamănă cu întâlnirea cu un om necunoscut: fiecare oraș are o personalitate, un trecut. În fiecare casă, trăiește ceva din lumea părinților și a bunicii. Dar orașul acesta n-are trecut. Până de curând nu existau nici străzile largi și drepte ca săgețile, nici casele frumoase, nici piețele, bulevardele, palatele. Taigaua șușotea misterios pe malurile râului Turia.

Dar n-a apucat Pământul să se rotească în jurul Soarelui mai mult de 15 ori, lăstarul sădit de mîini grijulii n-a apucat să devină pom, și toată priveliștea s-a schimbat ca la porunca unui vrăjitor. Orașul care se înalță dincolo de Urali a implinit abia 15 ani. Iar numele — Krasnoturinsk — și l-a căpătat într-o zi de iarnă ca aceea de acum.

...Șirul noilor cartiere se curmă brusc. Străzile înguste urcă și coboară pe trupul capricios al acestui pământ. Acoperișurile casuțelor mărunte se înghesuie dezordonat. Aici, în partea asta s-a păstrat străvechia așezare minieră Turinskie Rudniki. Două secole a trăit singuratecă, până s-a contopit cu orașul născut în taiga.

Ținutul acesta este și tânăr și bătrîn. Au trecut 200 de ani de cînd un localnic a găsit în pădure un bolovanăș cu scîlpîrit de aur — cel dintîi semn al fantosticelelor bogății pe care le tănuia pământul. Negurătorul de vinuri Maxim Mihailovici Pohodeașin a cumpărat locurile acestea unde asemenea bulgărași erau cit frunza și iarba — plătînd în total 10 ruble, și a devenit astfel stăpînul fabuloasei comori. Apoi au fost deschise primele mine de aramă. Dar mai tîrziu s-a găsit fier, cărbune, aur și locurile acestora li s-a spus „perla Uralului”.

„Vara poți merge la mină numai călare — scria cunoscutul călător Pallas care a nimerit în anii aceia

În muzeul său, Evgraf Stepanovici Feodorov a adunat mii de tipuri de minereu și minerale. Cercetez cu atenție camerele tăcute, severe. Sub sticlă, culorile s-au revărsat ca într-un joc fantastic.

Orașul a crescut în jurul fabricii de aluminiu ca simbol al noii generații legate prin mii de fire nevăzute de cele precedente. Corpurile combinatului uriaș și modern se înalță la margine de stepă. În ziua de 9 mai 1945, zi săpată adînc în amintirea popoarelor, uzina a dat prima șarjă.

Oamenii Krasnoturinskului sînt și creatorii lui. I-am văzut în secțiile uzinei, în pădurile de schele. Am făcut cunoștință cu ei și am început să înțeleg și mai bine minunea apariției acestui oraș.

Un oraș
care a implinit...
15 ani

Ce departe e Uralul de înfloritoarele grădini ale Ucrainei! Nici părinții, nici bunicii, nici străbunicii Nadejdei Markova n-au părăsit vreodată meșteagurile natale. Numai această fată crescută în stepa ucraineană a înfrînt obiceiurile seculare.

— Unde ai vrea să lucrezi? — a fost întrebată după terminarea școlii medii tehnice de construcții.

Fata și-a privit pe furiș prietena și a răspuns cu un fel de grabă.

— Cit mai departe!

...După patru zile și patru nopți, într-un amurg, trenul s-a oprit într-o gară mică pierdută în taiga.

Am văzut cum trăiește acum Nadejda Markova, secretara organizației de Comsomol a constructorilor și mi-am dat seama că n-ar schimba viața ei pentru nimic în lume. Am fost în locuința ei nouă, confortabilă. Dar toate acestea n-au venit ușor, „de la sine”.

Omul care merge pe străzile unui oraș făurit de mîinile lui încearcă un simțămînt ciudat. Și uzina asta, și casa asta, și coloanele astea au fost construite de el și tovarășii lui.

— Aici mi-au trecut trei ani din viață — mi-a spus deodată Nadejda, oprindu-se.

Fabrica de beton armat se înalță în vecinătatea taigăi. Cînd a venit Nadejda pe locurile astea nu exista nimic. Dar timpul zorea. Orașul nu putea aștepta. Orașul avea nevoie nu de cărămizi, ci de pereți prefabricați. Comsomoliștii s-au angajat să ducă la bun sfîrșit noua lucrare.

Succesul nu vine gătit în haine de sărbătoare. Pentru asta trebuie să înfrunți frigul, tot felul de greutăți. Pe cite unii nu-i țin puterile, alții dau bir cu fugiții. Dar pînă la urmă succesul tot vine. Vine fiindcă pentru el luptă sute de comsomoliști insuflețiți de voința de a birui...

Așa s-a întîlnit cu orașul Nadejda Markova, fata din depărtatul sat ucrainean. Cătreier alături de dina aleile largi ale uzinei de beton armat — și mi se pare că gigantul acesta a existat de cînd lumea.

O macara uriașă condusă de o mină sigură, puternică, se supune ca o jucărie și ridică de jos panouri masive. Panourile acestea sînt pereți gata construiți. În foarte scurtă vreme încă o casă își va primi locatarii.

Prin fereastra cabinei înguste a macaralei zăresc chipul delicat al unei fete. Iată cui i se supune gigantul!... Nina Kondratieva are numai 19 ani. A venit din depărtatul Kalinin. A venit cu încă 1.500 de concetățeni și Krasnoturinskul a devenit a doua lor casă...

La Krasnoturinsk, expresia „a ieși din oraș” e lipsită de orice noimă. De ce? Pentru că e de ajuns să faci zece pași și te trezești în plină taiga.

Întinericul devine tot mai des. Aerul de iarnă, curat și proaspăt, îți umple pămîinii. Pîrțile iăstate de tălpile schiurilor duc spre pădure. Acolo, în decolul acesta natural plin de farmec, se află parcul de cultură și odihnă al orașului. Schiorii îl iau cu asalt din toate părțile.

În oraș s-au aprins luminile. Pe trotuare cristalele de zăpadă scîlcesc ca o pudrerie de fărîme de diamante. Viața de seară este plină, animată — și simțîndu-i pulsația te întrebî nedumerit: e cu puțință oare ca acum 15 ani să nu fi existat nimic din toate acestea?

Iată Palatul de cultură al combinatului de aluminiu. Vestibulul e scaldat în lumină, încăperile sînt înaltă scara monumentală. De undeva se aud sunetele unei orchestre. Cînd intru în sala de concert constatăm cu surprindere că „vioara întîia” nu poartă costum negru, ci cravată de pionier. Jumătate din membrii orchestrei sînt elevi de la școala de muzică din Krasnoturinsk.

Mulți dintre cei aflați în sălile palatului au în mîini carnețele pe care scrie: „Legitimăție abonament. Universitatea populară de cultură”. Carnețelul are 31 de file și fiecare îl introduce pe posesorul lui în minunata lume a noului. Acolo, omul pătrunde mai adînc sensul și farmecul poeziilor lui Pușkin și Tvardovski, ascultă muzica rememorative a lui Ceaikovski și Liszt, înțelege mai limpede semnificațiile unui cuvînt simplu și în același timp copleșitor: septenarul.

În clădirea vecină domnește o liniște desăvîrșită. Lămpile își concentrează lumina pe fiecare masă. Aici e împărăția cărților, biblioteca constructorilor. Pentru mine s-a anunțat o seară închinată cărții tehnice. Tema: „Ce e nou în construcție”.

În acest oraș al tineretii, toată lumea învață. Învață în școli serale, tehnice, la institutul politehnic.

...În bătrînul Turinskie Rudniki s-a născut un om care a devenit apoi celebru în întreaga lume. Se numea Alexandr Stepanovici Popov. Iată casa în care și-a petrecut copilăria. Scările îmbătrînite scîrțîie. În odăi sînt expuse portrete, scheme, cărți. Aici s-a deschis muzeul Popov. În amintirea marelui lor concetățean constructorii orașului au înființat în casa lui un radioclub. Seară de seară se adună aici radiofoniștii amatori — metalurgiști, constructori, mineri. Chemările lansate de aparatele făurite cu mîinile lor se aud în emisfera cealaltă. Krasnoturinskul n-are încă centru de televiziune. Dar dacă ați intra seara la întîmplare, în orice casă, v-ar întîmpina acest tablou: familia s-a adunat în jurul televizorului. Cum se explică? Radiofoniștii amatori au înființat o stație de televiziune. Mai trebuie încă pusă la punct, dar oricum... Ștăfeta generației trecute a încăput pe mîini bune, sigure...

...Riu îngust, gălăgios, cotește și se pierde în taiga. Întinderile albe, nemărginite, sînt de o sălbatică frumusețe. Dar, alături, strălucește cu toate luminile orașul de cincisprezece ani, semn al existenței omului pe pământ.

V. Benderova

Oamenii supun taigaua

la Turinskie Rudniki. — Căii înnoată greu în noroi, iar omul e amenințat la tot pasul să-și scoată ochii cu crengile uscate care se întind ca niște ghiare... Stăpînul anume nu repară drumurile, pentru ca să fie închise toate porțile atît pentru mineri, cit și pentru călători, și să le taie pofta să se mai plimbe pe fabuloasa lui proprietate...”

Vechii stăpîni storceau pămîntul cu lăcomie, cu sălbăticie, fără nici o rațiune, fără să se gîndească la ce se va întîmpla cu el după ce l-or secătui. Dar începuseră să apară și minți lucide, luminoase, în stare să înțeleagă mărețele legi ale naturii și să acționeze în conformitate cu ele. Geologul rus Evgraf Stepanovici Feodorov, aruncat de soartă în Uralul de Nord, cercetător și călător neobișnuit, a cercetat pămîntul acesta cu atenția cu care medicul consultă un bolnav. „Mă duc la întîlnire cu iubita mea — minereul de fier” — obișnuia să spună omul acela îndrăgostit de meseria lui. Feodorov se gîndea la viitorul oamenilor, la ziua de mîine a Patriei. Și a lăsat urmașilor tot rocul muncii lui, tot ce a aflat, a descoperit, a cercetat.

A zăbovit un minut — și a plecat. Luminița ultimului vagon s-a mistuit în întuneric.

În Ucraina, luna septembrie e o lună nespuse de frumoasă. Și nu seamănă de fel cu ceea ce se petrece în septembrie pe pămîntul Uralului. Gara mică i-a părut fetei urită, zidul neîntrerupt al taigăi a umplut-o de neliniște. Zăpada se amesteca cu noroiul și clisa aceasta întunecată îi trimetea în tot trupul fiori reci. Bietele ucrainence, veniseră într-acolo încălțate cu sandale! Nadejda și prietenii ei s-au uitat în jur și au izbucnit în plîns.

Aproape toți cei veniți pe șantierul combinatului de aluminiu au încercat de altfel la început aceleași simțăminte. După ce le-a lăsat să plîngă în voie, un bărbat înalt și cărunț le-a spus „noilor venite”:

— Și acum ștergeți-vă lacrimile. O să vedeți că n-o să vă mai vină să plecați de la noi.

Și chiar așa s-a întîmplat. Orașul depărtat de pe pămîntul aspru al Uralului a devenit al doilea loc natal al Nadejdei. Fata și-a găsit un cămin, o familie.

Moscova. Piata Sverdlov

AZO, STATIA DE TAXIURI?

Porțile Moscovei sînt larg deschise. Zi și noapte garile, aeroporturile și porțile fluviabile revărsă valuri de pasageri veniți din toate colțurile țării. Pentru mulți dintre ei cunoștința cu orașul începe odată cu prima plimbare cu taxiul. Iar pe străzile Moscovei circulă multe mii de turisme elegante.

Dar, este ușor de înțeles, nu numai cei veniți din alte părți se folosesc de serviciile taxiurilor. Pentru moscoviți, taxiurile sînt un mijloc de transport foarte popular. „Volga”, „Pobeda”, „Moskvici” sînt tipurile cele mai răspândite de turisme care deservesc orașul cu cinci milioane de locuitori. Ele sînt grupate în șapte parcuri de mașini, înzestrate cu tehnica cea mai modernă.

Cum e organizat transportul-auto? În cadrul Sovietului de deputați ai oamenilor muncii din Moscova, există o Direcție generală a transportului-auto, care coordonează activitatea celor peste 30.000 de camioane și turisme de care dispune.

La orice oră din zi sau din noapte, poți găsi taxiuri în oricare stație din oraș. În afară de asta, există și 30 de puncte de dispeceri. Comanda făcută direct la punctul de dispeceri este executată în timpul indicat de solicitant. În zilele obișnuite aceste puncte răspund la 2.000—2.500 de cereri.

Cu totul altfel stau lucrurile însă cînd la Moscova au loc diverse evenimente ca expoziții, spartachiade, festivaluri, cinematografe etc. Vara trecută, de pildă, numai expoziția americană a fost deservită zilnic de 1.000 de taxiuri.

Cu toate rezultatele bune dobîndite pînă acum, se studiază necontenit noi posibilități de îmbunătățire a transportului cu taxiurile. Există un plan de perspectivă, care a și fost îndeplinit în bună măsură. Acest plan prevede stabilirea unei legături telefonice între biroul central al punctelor de dispeceri și aparate instalate în piețele și pe străzile orașului. În felul acesta, orice cetățean va putea comanda un taxi ridicînd doar receptorul. Un glas îi va răspunde îndată: „Aici punctul de taxiuri”, după care solicitantului îi va rămîne doar să arate în cîte minute dorește să aibă mașina.

Evident, organizarea trans-

Pulsul unei mari capitale

porturilor-auto ține seama de cerințele pasagerilor. Anul acesta au fost create șapte linii noi, care leagă centrul orașului cu noile cartiere și de împrejurimile pitorești ale Moscovei. Într-un viitor foarte apropiat vor mai urma în exploatare încă 15 linii care vor fi deservite de mașini confortabile.

În cadrul direcției de transporturi-auto există și o secție oarecum neobișnuită, care se numește „magazia obiectelor uitate” și unde poți găsi de toate: sute de umbrele negre și colorate, genți, serviete, valize, pachete. Aceste lucruri au fost uitate de pasageri și aduse de șoferi la sediul parcului de care aparțin. De aici și-au continuat drumul spre originala magazie. Personalul care o deserveste caută prin toate mijloacele să-i găsească și să-i înștiințeze pe pasagerii uitați. Cînd știu adresa, le scriu sau le telefonează. Uneori, cînd șoferii observă imediat obiectele uitate, le înmănușează chiar ei.

Iată cîteva exemple

Recent, la rugămintea unui inginer din Ural, direcția generală a transmis șoferului S. Kuznetsov de la parcul de taxiuri nr. 4 mulțumirile solicitantului îndepărtat. Șoferul făcuse un drum special spre a înapoia inginerului o servietă cu acte uitate în mașină.

Șoferul Kadilin, de la același parc, a avut multă bătaie de cap cu o pasageră. Tirziu, după ce o dusesse la adresa indicată a găsit pe perna mașinii o poșetă în care se aflau bani. Recurgînd la serviciile miliției, a reușit să găsească păgubasa și să-i înapoieze banii, salariul ei pe luna respectivă.

Dar la Moscova există și un alt fel de transport-auto despre care a vorbit pe larg tovarășul N. S. Hrușciov, la mîningul oamenilor muncii din orașul Vladivostok.

„La noi automobilele vor fi folosite mai rațional decît

o lac americanii. Vom dezvolta tot mai mult parcurile comune de mașini, de unde oamenii vor putea închiria oricînd un automobil. De ce să-și bată omul capul cu gărarea mașinii, cu întreținerea ei? Sistemul acesta va satisface mai bine cerințele oamenilor, va răspunde altor interesele întregii societăți cit și ale fiecărui cetățean în parte”.

Acum trei ani Direcția centrală de transporturi-auto a introdus pentru prima oară sistemul de închiriere, dînd oamenilor muncii din oraș, spre folosință temporară, primele 30 de mașini. De atunci numărul mașinilor de închiriat a crescut de aproape zece ori, iar cel al abonaților s-a dublat. În cursul acestui an peste 6.000 de oameni au închiriat mașini; dintre aceștia 4.000 sînt clienți permanenți. Lăcătușul V. Sisoov, de exemplu, a folosit pînă acum 11 automobile închiriate. Printre clienții permanenți se numără inginerul G. Leib, ofițerul A. Krucenih și alții. Ei își petrec zilele libere afară din oraș iar concediile pe litoralul Crimeei, Caucazului, Balticii. Toate aceste excursii le fac cu automobile închiriate. Pesarii, vinătorii, grădinarii închiriază și ei mașini: căci e foarte simplu să comanzi o mașină de acasă, sau pe drum, la stația cea mai apropiată...

În primele 8 luni ale acestui an, sute de moscoviți au făcut excursii în îndepărtate colțuri de țară. Toți au fost de acord că sistemul închirierii este foarte avantajos și comod.

Direcția generală a transporturilor-auto are planuri mari. În primul rînd se prevede că în 1960 numărul mașinilor de închiriat va ajunge la 1800, iar pînă la sfîrșitul septenarului să crească și mai mult. În felul acesta cerințele oamenilor sovietici vor fi satisfăcute mai bine și mai deplin.

V. Tarșiu

Itulatura oficială: Institutul de cosmetică medicală. Adresa: Moscova, strada Gorki, nr. 19.

Nenumărate camere și saloane — un adevărat Palat al Frumuseții! Și o lume imensă — o lume venită de pretutindeni. Anatoli Trubitin, directorul adjunct al Institutului ne primește și se arată încîntat să răspundă la întrebările pe

pinem.

singurul institut de felul lui în Moscova sau în

Sovietică?

— se înțelege că nu! Clinici similare de cosmetică există în mai multe raioane din Moscova, în

or 300 de cabinete de îngrijire a tenului, de pe

panele de coafură. Există, apoi, institute analoge

marile orașe și în stațiunile balneo-climatice. La

Siberia, s-a deschis, de pildă, în 1957 un cabinet

ntru îngrijiri medicale estetice. Cabinetul are doi

ecialiști și alte cadre calificate.

calificare anume are personalul?

i — absolut toți — au absolvit școala medie sani-

o școală superioară. Chiar și pentru îngrijirea

ere o diplomă de studiu. În ce privește Institutul

numără aproximativ o sută de profesori, medici

rapeuți.

aveți o adevărată clinică! Cu ce specialități?

titutul nostru are trei secții principale: chirurgia

fizioterapie și cosmetica feței și a gîtului. Apoi

și o secție experimentală și de expertiză, unde toate

folosite sînt controlate înainte de a fi aplicate.

și mulți solicitanți, nu? — dacă e să ne luăm

care așteaptă în saloane.

și afluența devine pe zi ce trece tot mai mare;

timp lucrăm în două ture ca să putem satisface

ntela. În 1958, am dat îngrijiri unui număr de

e persoane, iar scrisorile primite de Institutul nos-

u numai din Uniunea Sovietică, ci și din multe

ne — s-au ridicat la cifra de 15.000.

ncine-i alcătuită clientela?

ilitul nostru e deschis pentru toată lumea. Clien-

tră? Muncitori, funcționari, militari — toate cate-

lar numai un sfert din clienții noștri sînt bărbați.

îngrijiri dați?

tot felul. Acordăm însă o deosebită atenție pro-

brîrîneții. Într-o zi am primit vizita unei repre-

zentante a casei Lacôme, cu care prilej am vorbit despre masca de față. În Franța se aplică trei feluri de măști, — pentru pielea normală, pentru pielea uscată și pentru pielea grasă. La noi există 12 feluri. În afară de masaje, de machiajul de zi și de cel de seară, de epilație, cu un cuvînt de tot ce numim „îngrijiri decorative” ne mai ocupăm cu distrugerea pistriurilor, a alunitelor și chiar cu operații pentru eliminarea ridurilor de pe față, de pe gît, de pe frunte și de la temple. Facem să dispară, prin grefe, cicatrici de accidente sau de război, ne îndreptăm atenția în direcția scurtării urechilor atunci cînd sînt prea lungi precum și modificării celor prea răsfrîrate, a rectificării formei și lun-

La un institut de înfrumusețare

gimii nasului, înlăturării straturilor de grăsime inutilă... Toate acestea, evident, ținînd seama de vîrsta pacientului și de avizul specialiștilor endocrinologi.

Interlocutorul nostru ne prezintă două albume voluminoase cu fotografii înfățișînd diverse cazuri „înainte și după acordarea îngrijirilor”. Într-adevăr, pare de necrezut ce se realizează aici.

— Institutul săvîrșește, după cum se vede, adevărate minuni. Produsele și aparatele sînt de fabricație sovietică?

— Echipamentul de care dispunem este modern și în întregime lui de proveniență sovietică. La unele filiale, mai avem încă multe aparate vechi din import, dar toate aparate

tele noi sînt fabricate în țară. De altfel și toate produsele sînt de fabricație sovietică.

— Ați putea să ne dați amănunțit despre prețul îngrijirilor și al intervențiilor chirurgicale?

— Îngrijirea frumuseții nu este socotită de noi un lux, iar institutul nostru nu este socotit o întreprindere comercială care trebuie să dea beneficii. Orice persoană nou intrată în clinică trebuie să treacă mai întîi la vizita medicală. Costul unei vizite este de 10 ruble. După 4-5 ședințe, o nouă vizită medicală este obligatorie pentru verificarea rezultatelor — această a doua vizită este însă gratuită, ca și cele care ar mai urma. Toate îngrijirile și operațiile necesitate de un accident de muncă, de traumatisme, sînt gratuite. Există, însă, și alte cazuri. Să luăm cazul unui muncitor cu un salariu modest care are un defect pe față — din care pricină e privit cu o supărătoare atenție cînd trece pe stradă și i se pare că tot din aceeași pricină nu mai poate stîrni sentimente de dragoste și să-și întemeieze o familie. În acest caz, reducerea de preț e foarte mare. De multe ori, institutul se adresează sindicatelor sau altor organizații pentru ca cel interesat să primească cele necesare îngrijirii sale. În curînd vom mai deschide o filială la stadionul Lujniki. Îngrijirile acordate sportivilor vor fi gratuite. Menționăm că, absolut toți operații beneficiază de concediu de boală plătit de sindicatul respectiv. Prefurile? Citiți-le pe tabloul de la intrare.

Ceea ce am și făcut, drept care am constatat că un masaj facial costă 12 ruble, un machiaj de zi sau de seară 2-8 ruble, suprimarea pistriurilor, 80 de ruble. Operația cu costul cel mai ridicat — 600 ruble — este eliminarea ridurilor de pe față și de pe gît. Pentru scurtarea sau modificarea urechilor — 400 de ruble, alte operații variază între 250-500 ruble.

Așa încît plecînd de la institut, orice vizitator se simte ispitit să se întrebe: n-a venit, oare, și pentru mine, vremea să mă privesc în oglindă?

Marina Starșeva

Automobilele și locomotivele viitorului

Un nou tip de locomotivă construit la uzina din Lugansk

Intr-un răstimp de numai câteva luni, constructorii sovietici de motoare au anunțat punerea în funcțiune a primei locomotive și a primului autobus acționat de turbine cu gaze. Eforturile îndreptate în această direcție nu sînt deloc întâmplătoare, turbinele cu gaze fiind motoarele viitorului. Ele vor înlocui cu succes motoarele cu piston.

Solicitați de ultimele realizări ale științei și tehnicii sîntem tentați să ignorăm că progresul material se măsoară și astăzi în tone de cărbune, oțel și petrol, în produsele tehnicii de serie. Producția de serie a făcut posibilă dezvoltarea mijloacelor de transport, fără de care civilizația modernă este de neconceput. O îmbunătățire radi-

cală în acest domeniu produce așa dar modificări substanțiale în viața cotidiană a oamenilor.

„CARIERA” TURBINELOR CU GAZE

În ultimii ani, cuvîntul „turbo reactor” poate fi întîlnit foarte des în paginile ziarelor și revistelor în legătură cu avioanele moderne de transport. Dar ideea motoarelor turbină a apărut încă la începutul secolului XX. Atunci, însă, stadiul tehnicii nu îngăduia construirea unor turbine cu gaze. Materialele folosite în mod curent nu suportau temperatura înaltă degajată de gazele fierbinți ale turbinei. Ulterior, au fost fabricate materiale de calitate superioară, cu indicii necesari construirii paletelor — element caracteristic turbinelor cu gaze. Ca și în cazul motoarelor cu piston, turbina cu gaze a fost aplicată mai întîi în aviația militară. Cu timpul, odată cu perfecționarea turbinelor, care a dus, între altele, la o simțitoare reducere a prețului de cost, noile motoare au început să fie folosite pe scară mai largă. Constructorii sovietici au înzestrat și avioanele de transport cu astfel de motoare.

Care sînt avantajele motorului-turbină? Fără a intra în amănunte, trebuie să spunem că sistemul de funcționare este mult mai simplu, iar randamentul este mult mai mare. Piesele turbinei execută numai mișcări de rotație, pe cînd motorul cu piston are nevoie de mișcări alternative.

Construcția turbinei este deosebit de simplă. Un motor obișnuit de automobil este alcătuit din 4.000 de piese; o turbină cu gaze nu are mai mult de 1.000. Turbinele n-au nevoie de piesele clasice: pistoane, cilindri, biele etc. Cantitatea de metal folosită pentru o turbină cu gaze este de trei ori mai mică decît aceea utilizată la motoarele cu piston.

Turația rapidă a turbinei cu gaze, de 4—5 ori mai mare decît a motoarelor obișnuite, determină creșterea puterii de tracțiune. Spre deosebire de motoarele cu piston, turbina cu gaze poate funcționa cu orice tip de combustibil-lichid, inclusiv păcura. Folosirea combustibililor ieftini și înlăturarea to-

tală a consumului de ulei, reduce simțitor prețul transportului pe 100 de kilometri, criteriu important de rentabilitate.

Turbina cu gaze este un motor ideal atât pentru regiunile reci, cit și pentru cele calde. Ea este rezistentă la frig și temperatura coborîtă îi asigură chiar o pornire foarte bună. Lipsa radiatorului îi conferă avantaje și în regiunile calde și în cele reci.

Și aspectul vehiculelor va suferi modificări importante în urma utilizării motoarelor-turbină. Capota automobilelor va dispărea; volumul mic al turbinei cu gaze permite așezarea motorului sub scaunul mașinii, sau dedesubtul ei.

APLICAȚII NOI

Datorită caracteristicilor tehnice superioare și eficienței lor economice, turbinele cu gaze tind să cucerească principalele mijloace de locomotivă: automobilul și locomotiva.

În Uniunea Sovietică, primul autobus acționat de turbină cu gaze este supus în clipa de față probelor experimentale. Motorul cu care a fost înzestrat are peste 20.000 de turații pe minut, de 4 ori mai mult decît ceea ce se obținea de la un motor cu piston. Conducerea autobuzului este simplă: șoferul utilizează o singură pedală. A dispărut pedala de ambreiaj și maneta schimbătorului de viteză.

În același timp uzina de locomotive din Kolomna a fabricat prima locomotivă înzestrată cu un motor-turbină. Puterea ei este de 3.500 de cai, aproape dublă în comparație cu o locomotivă Diesel. Ea poate remorca un tren de 2.200 de tone cu o viteză de 100 km pe oră. Comanda locomotivei este foarte simplă. Ea se face automat, cu un dispozitiv de telecomandă cu claviatură. Mecanicul o poate dirija, literalmente, „cu un singur deget”.

Ritmul actual de dezvoltare a tehnicii asigură introducerea rapidă a turbinelor cu gaze. Ele vor înlocui, în viitorul apropiat, motoarele cu piston, realizîndu-se astfel un nou și important salt în răspîndirea și ieftinirea mijloacelor de transport.

Ing. A. Negrea

microscop

Televiziunea sub apă

La stațiunea științifică experimentală pentru litoralul Mării Negre a Institutului de oceanologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., a fost elaborată o instalație specială de televiziune pentru studierea fundului mărilor și oceanelor. Această instalație închisă într-o batisferă metalică, este coborîtă de pe vase cu ajutorul unui trolui. Operatorul, care se află instalat într-o cabină în fața televizorului și a mecanismelor de comandă, poate dirija după plac poziția batisferei, urmărind astfel tot ce se petrece în minunata împărăție a apelor...

Radioamatorii ajută medicina

Radioamatorii P. I. Gorbabenko și I. I. Șaharov, din orașul Kuibîșev, au construit un aparat electronic de mare precizie, numit tonograful ocular de înaltă frecvență, pentru depistarea bolilor de ochi. Aparatul permite măsurarea și înregistrarea, timp de câteva minute, a tensiunii

arteriale a ochiului, precum și punerea diagnosticului cu mult înainte de declararea unor cazuri de glaucom. Dată fiind importanța deosebită pe care o prezintă pentru medicină, noul aparat a și fost pus în fabricație.

Lemnul care găurește... oțelul

Se știe că principiul coroziei metalelor cu ajutorul științei electrice a fost descoperit în Uniunea Sovietică. Recent, Laboratorul central de cercetări științifice al Academiei de Științe a U.R.S.S., a proiectat și executat pe baza acestui principiu un aparat special, numit „electron”, pentru găurirea metalelor. Trebuie subliniat că scula lucrătoare a acestui original aparat, adică scula care execută operația de găurire propriu-zisă, este... un bețișor de lemn de mesteacăn. Pare de necrezut, și totuși acesta este adevărul. Iată cum funcționează aparatul: de piesa metalică ce urmează a fi găurită se apropie doi electrozi. Trecînd prin ei, curentul electric dă naștere

unei scînteii care provoacă corozia metalului în partea electrodului-sculă, adică a bețișorului amintit mai sus, care este conectat la curent negativ și pătrunde treptat în metal, găurindu-l.

O combină pentru construcția de drumuri

La uzina „Dormășin” din Nikolaevsk, a intrat în faza de finisare o combină originală pentru construcția de șosele betonate. Prevăzută cu un întreg complex de dispozitive, combina poate efectua simultan patru operațiuni: să sape și să consolideze terasamentul, să toarne și să întindă betonul, să-l preseze și să sape în el rosturi de dilatație longitudinale și transversale.

Această combină, care se deplasează pe șenile și este deservită de numai șapte oameni, poate construi și finisa zilnic, un kilometru și jumătate de șosea lăță de 7 metri. În cazul folosirii paralele a două combine, se poate construi în același ritm o autostradă de 14 metri lățime.

Schema sistemului solar, acest colțișor din Univers în care trăim și caracterul mișcării planetelor și sateliților lui au fost elucidate de știință încă prin secolul al XVIII-lea. De atunci, am căpătat posibilitatea de a prevedea cu mare exactitate, prin calcule, mersul stelelor pe zeci și sute de ani înainte. În veacul al XIX-lea, astronomia a reușit să evadeze în largul sistemului stelar din care face parte și Soarele cu planetele sale. Acest sistem stelar care a căpătat denumirea de Galaxie (adică Calea Laptelui), este format din miliarde de stele. Dimensiunile lui sînt imense, Lumina, care străbate distanța de la Lună la Pământ în 1/4 secunde, i-ar trebui 70.000 de ani ca să ajungă de la un capăt la altul al Galaxiei noastre.

În secolul al XIX-lea și în prima jumătate a secolului XX, în urma unor minuțioase și aprofundate acumulari de observații, precum și a teoretizării acestora, astronomii au reușit să stabilească particularitățile esențiale ale structurii Galaxiei și să determine legitatea mișcării stelelor care o formează.

Dincolo de limitele Galaxiei noastre, la o distanță de milioane și milioane de ani lumină se află alte Galaxii, așa numitele extragalaxii.

Toate galaxiile pot fi împărțite în câteva categorii de bază, în funcție de caracterul stelelor care le populează. S-a stabilit, de pildă, că deosebirea în componența galaxiilor sînt condiționate în mare măsură de faptul că într-unele din ele procesul de formare a stelelor este mai intens — din care cauză numărul de stele tinere este mult mai mare — în altele acest proces este mai lent și chiar a încetat cu totul. În lucrările profesorului B. V. Kukankin de la Universitatea din Moscova, precum și în lucrările astronomilor americani Baade și Morgan se arată că forma galaxiilor este strîns legată de componența stelelor care le populează.

S-a stabilit că unele galaxii, mai cu seamă acelea în componența cărora intră un mare număr de stele tinere, sînt surse extrem de puternice de radiații radio. Pentru a ne putea da seama de puterea radiației acestor radiogalaxii, să facem următoarea comparație: în dreptul constelației Lebedei se află o radiogalaxie a cărei putere de radiație depășește radiația celui mai puternic post de radiodifuziune creat de om de atîtea ori de cîte ori energia radiată de Soare depășește energia radiată de o luminare, dar și această din urmă redusă de 10.000 de ori.

Se naște o întrebare legitimă: care este natura acestor radiogalaxii?

LUMI ÎNDEPĂRTATE

Acad. V. AMBARȚUMIAN despre ultimele descoperiri în domeniul astronomiei

Multe din ele conțin două nuclee, spre deosebire de galaxiile care au un singur nucleu. În baza acestui fapt a căpătat o largă circulație ipoteza potrivit căreia fiecare radiogalaxie cuprinde, de fapt, două galaxii care s-ar fi ciocnit incidental și s-ar fi interpenetrat în spațiu și că tocmai procesul acestei ciocniri ar da naștere puternicilor radiații radio.

Studierea acestui proces, început la observatorul din Biurakan al Academiei de Științe a R.S.S. Armene, a dus la o serie de constatări care proiectează lumina noi asupra întregii probleme a apariției și dezvoltării galaxiilor. S-a constatat, în primul rînd, că ipoteza ciocnirilor este eronată, că radiogalaxiile, sau cel puțin cea mai mare parte din ele, n-au rezultat de pe urma ciocnirilor. Faptele demonstrează că radiogalaxiile sînt mai curînd niște sisteme în care nucleul s-a împărțit în două, ceea ce în esență trebuie să ducă la formarea a două galaxii în loc de una. Uneori din nucleu se desprinde o masă relativ redusă, un chiag de substanțe, care apoi se transformă într-o galaxie minusculă.

Toate aceste observații ne-au făcut să tragem concluzia că multe aglomerări de galaxii nu sînt în fond decît niște grupe de galaxii, care, cîndva, au apărut simultan iar acum se divîc. Acum cîțiva ani, celebrul astronom mexican Aro a descoperit o nouă categorie de galaxii, în componența cărora intră un mare număr de stele tinere. Acestea emit radiații intense de raze ultra-violete. Datele obținute confirmă că în galaxiile lui Aro, care conțin de asemenea mari cantități de gaz, procesul de formare a stelelor se desfășoară cu o intensitate maximă. Un interes tot atât de mare suscită și galaxiile de culoare roșie intensă, descoperite de profesorul Vorontov-Veniaminov.

Datorită colaborării oamenilor de știință din diferite țări ale lumii, studiarea extragalaxiilor a devenit una dintre cele mai fecunde ramuri ale astronomiei. Importanța cercetărilor efectuate nu se reduce numai la faptul că ele lărgesc mult sfera cunoștințelor noastre despre structura și evoluția Universului. Ea este mult mai mare. Se știe că uneori marile procese fizice care se produc în galaxii cu greu pot fi explicate în baza legilor fizicii teoretice cunoscute. Asta se datorește, fără îndoială, faptului că în procesele de acest fel un rol dominant îl joacă proprietățile ascunse ale materiei proprietați ce nu se manifestă în cursul experiențelor de laborator. De aceea, sîntem siguri că cercetarea din ce în ce mai aprofundată a fenomenelor fizice din cele mai îndepărtate regiuni ale Cosmosului, ne va ajuta să ne îmbogățim și mai mult cunoștințele despre proprietățile de bază ale materiei și despre legitatea dezvoltării acesteia.

„Fantezie de iarnă“

Noua stagiune a baletului
pe gheață din Moscova

Zilele acestea și-a retuat spectacolele la Moscova, cu un nou program, trupa sovietică de balet pe gheață. Este un colectiv tânăr, primul de acest fel în Uniunea Sovietică, și a debutat abia iarna trecută. Acum, după o „vacanță“ de zece luni, artiștii

s-au întors pe patinoarul din Lujniki nu numai cu un program nou, ci și cu noi forțe. Căci baletul sovietic pe gheață numără astăzi în rândurile lui mai mulți ași ai patinajului artistic, în frunte cu V. Zaharov, campionul U.R.S.S. la această

dificilă și grațioasă disciplină sportivă. Pe de altă parte, forțele ansamblului au fost întărite cu un mare număr de maeștri ai ciroului, acrobați și jongleri, care dovedesc aceeași virtuozitate pe luciul gheței, ca și pe arenă.

Noua „Fantezie de iarnă“ cuprinde un program interesant și actual. Vișelioasele dansuri populare rusești sînt împletite cu suite coregrafice din baleturile lui Ceaikovski, Glazunov, Prokofiev, cu dansuri comice și satirice. Un intermezzo senzațional

il constituie numărul ce sugerează lansarea rachetei sovietice în Lună. La realizarea partiturii muzicale a noului program au colaborat compozitorii Aram Hacıaturian, Kara Karaev și R. Ședrin. Spectacolul e montat de L. Lavrovski

Cel mai tânăr Hamlet

Eduard Marțevici... prinț al Danemarcei, la 21 de ani

Un ciudat sentiment de neliniște se strecoară pe nesimțite în inimile spectatorilor, în clipa cînd pe scenă își face pentru prima oară apariția prințul Hamlet. Încă n-a rostit celebrele replici shakespeariene, care se rostogolesc ca o sentință, asupra sălii, dar privirile lui grele de gânduri fac să se presimtă evenimentele tragice petrecute între zidurile mohorîtului castel Elsynore...

De cite ori și pe cite scene ale lumii n-a produs senzație acest moment al apariției prințului Danemarcei, în intruchiparea celor mai mari actori?

A fi un nou Hamlet, după o lungă suită de ilustrații interpretate, este desigur un act de curaj. Cu atît mai mult, cînd interpretul își alege acest personaj pentru debutul său teatral. Pe scena cunoscutului teatru „Ma-

iakovski“ din Moscova, spectacolele shakespeariene au devenit tradiționale. Iar Hamlet se joacă aici de cîțiva ani cu săli arhipline. Ideea de a încredința acest rol dificil unui tânăr debutant, îi aparține lui Nikolai Ohlopkov, primul regizor al teatrului. Cînd Eduard Marțevici, proaspăt absolvent al școlii teatrale „Șcepkin“ s-a prezentat astăzi toamnă la teatrul „Maikovski“, unde juse repartizat, Nikolai Ohlopkov l-a întîmpinat bucurat. Auusese prilejul să-l vadă jucînd în cîteva spectacole studențești și întrevăzuse încă de pe atunci perspectivele dezvoltării lui viitoare.

Și Ohlopkov i-a încredințat fără ezitare marelui rol. Pentru Eduard, vestea aceasta a însemnat cel mai mare eveniment al tinereții lui vieți. Să-l intruchipezi pe Hamlet la 21 de ani! Pentru așa ceva merită să studiezi rolul zile și nopți, fără răgaz, să te străduiești să dai tot ce ai mai bun, să te întreci pe tine însuși!

Și, într-adevăr, în mult așteptată și în același timp așteptată seară a premierei, cel mai tânăr Hamlet a însemnat o adevărată revelație. Jocul său a fost inteligent, pasionat, iar ochii i-au exprimat cu o uimitoare elocvență zbuciumul sufletesc al eroului.

La sfîrșitul spectacolului, în

Eduard Marțevici

timp ce sala întregă aplauda frenetic, regizorul Ohlopkov s-a suit pe scenă și, aducîndu-l în fața publicului pe noul Hamlet, a întreat, folosind replica shakespeariană: „A fi sau a nu fi Hamlet?“

Răspunsul a venit scandal de întreaga sală, aprobativ, în iureșul ovăților.

Din seara aceea neuitată, a început cariera teatrală a lui Eduard Marțevici, cel mai tânăr Hamlet.

„Oaspetele nocturn“

Actorii Innokenti Smoktunovski și V. Pugaciova sînt interpreții noii producții a studiourilor „Lenfilm“ — „Oaspetele nocturn“.

Scenariul filmului semnat de Iuri Naghibin, este o dramalizare a unei nuvele a acestui scriitor. Filmul prezintă viața unui sat de pescari, prilej de a dezvălui prin intermediul unor mici întîmplări cotidiene, caracterere umane foarte diverse. Pal Palici, principalul personaj al filmului (intruchipat de I.

Smoktunovski), sosește întîmplător, într-o noapte, în satul de pescari. El reușește să-și atragă simpatia oamenilor simpli, profiță de bunăvoința și ospitalitatea lor. În fond, este un om egoist, meschin, și aceste trăsături, care se conturează treptat, pe măsura desfășurării acțiunii, oferă și celor din jur posibilitatea să-i cunoască adevăratul chip. Pal Palici rămîne singur, în timp ce în jur oamenii trăiesc cu adevărat, muncesc, se bucură de viață.

Pugaciova

„Balada soldatului“ — unul din cele mai mari filme de după război

Intr-un număr recent din „Unita“ cineastul Giuseppe Garriani semnează un articol consacrat noului film sovietic „Balada soldatului“, realizat de regizorul Grigori Ciuhrai.

Publicăm mai jos extrase din articolul cineastului italian:

„Balada soldatului“ este după părerea mea unul din cele mai bune filme din perioada post-belică. Soarta omului este redată cu simplitate, fără urmă de efecte căutate; un film care prezintă cu un profund realism Rusia din anii celui de al doilea război mondial, cu toate suferințele pe care le-a îndurat această imensă țară.

Filmul are ca fundal războiul: dar scenele de luptă ocupă numai o secvență de cinci minute, la început, cînd Alioșa, ostașul de 19 ani, surprins de tancurile dușmane își dă seama că e pierdut dacă nu se apără. Și Alioșa distruge două tancuri. Așa cum am mai spus, scena nu durează decît cinci minute, dar în aceste cinci minute simți că ți se taie răsufierea, căci scena e realizată cu o tehnică de mare maestru. Tânărul Alioșa este chemat în fața generalului, care îl anunță că va fi propus pentru decorare. Alioșa întreată dacă în locul decorației nu s-ar putea să i se acorde o scurtă permisie, ca să-și vadă mama. Din acest moment începe povestea călătoriei sale. De-a lungul ei nu se întîmplă nimic extraordinar, dar tot ce se petrece e atît de viu, atît de real, incît fiecare scenă, fiecare personaj, își rămîn adînc întipărite în amintire: soldatul invalid (incarnat de unul dintre tinerii și marii actori ai cinematografului sovietic, Evgheni Urbanski, eroul filmului „Comunistul“); femeia căreia bărbatul îi trimite prin Alioșa un dar modest de pe front: două bucăți de săpun.

Șura, fata care devine întîmplător tovarășa de călătorie a lui Alioșa și pe care acesta o îndrăgește — episod realizat cu o excepțională finețe de către regizor.

Diferitele întîmplări prin care trece în timpul călătoriei, sîrînd dintr-un tren într-altul, de-a lungul țării unde singurează la tot pasul rînilor războiului, ajutorul pe care-l oferă cu generozitate întîmplătorilor lui tovarăși de drum, un bombardament care distruge un pod de cale ferată, intrerupînd circulația — toate acestea fac ca lui Alioșa să nu-i mai rămînă din scurta permisie decît timpul de a-și îmbrățișa mama, înainte de a porni din nou înapoi, pe front, de unde nu se va mai întoarce. Aceste două zile de permisie au însemnat de fapt cea mai mare, poate unica aventură a vieții lui: o aventură care nu și-a aflat împlinirea, ca și dragostea lui pentru Șura, ca și dorința „de a îndrepta“ acoperișul micii „izbe“ părintești, ca și viața lui care s-a frînt la nouăsprezece ani.

Dar poate că în acest caz, a povesti subiectul filmului înseamnă a-l sărăci. Totuși, și din simpla relatare a faptelor, cititorul poate desprinde modul original în care Ciuhrai abordează problema soldatului, a războiului, a dragostei, a vieții și a morții. Această originalitate, asociată capacității narative a regizorului (trăsături evidente, deși nu în aceeași măsură, încă din filmul „Al 41-lea“) fac ca noul film al lui Ciuhrai să nu fie un simplu film despre război așa cum s-ar părea, judecînd după titlu. „Balada soldatului“ e un film complex, de o valoare universală. și, ca atare, nu poate fi încadrat în niciun „gen“.

Dacă acest film va fi prezentat la festivalurile internaționale de la Veneția și Cannes, va fi foarte greu să i se găsească rivali.

Reflector

În marea piață a stațiunii balneare mexicane Acapulco, strălucită de zidurile fortăreței San Diego, au fost prezentate filmele premiate la Festivalurile Internaționale din cursul anului 1959. Printre ele, o puternică impresie a produs filmul sovietic „Soara unui om“. Spectatorii au avut de altfel prilejul să-l cunoască și pe principalii interpreți ai filmului — Serghei Bondarciuk și Zinaida Kirienko, care se aflau atunci în Mexic cu un grup de cineaști sovietici.

Doi tineri absolvenți ai cursurilor de regie de pe linia „Mosfilm“ — arhitectul G. Danelin și I. Talankin, regizori la teatrul din Lvov, au început să lucreze la ecranizarea nuvelei „Serioja“ de Vera Panova. Filmul va avea ca principalii interpreți pe Serghei Bondarciuk (Korostiliov), Irina Skobțeva (Marianna, mama lui Serioja), și Vasili Merkuriev (unchiul — căpitanul). În rolul lui Serioja va juca un băiețuș de cinci ani, Boris Barhatov.

Curînd după desfășurarea „Săptămîinii filmului sovietic“ în Iugoslavia, la Moscova, Lenigrad și Kiev a fost organizată o săptămîină a filmului iugoslav. Printre filmele prezentate se numără „Vîntul s-a potolit spre ziuă“ și „Un tren în afara grafiului“, a căror acțiune se petrece în anii ultimului război și în primul an de pace, „Doamna ministru“, ecranizare după cunoscuta comedie a lui B. Nușici ș.a.

„Imbrăcămintea noastră trebuie să fie frumoasă”

Modele prezentate la consilierea ziarului „Trud”

O discuție în jurul modei

Poate fi moda un act arbitrar, izvorit din creierul unui creator care nu ține seama de exigențele publicului? Pot fabricile de textile, și, mai departe fabricile de confecții și magazinele de desfacere, dirija producția și vânzarea, fără a proceda la o prealabilă și temeinică consultare a publicului? — cam acestea ar fi întrebările de la care a pornit ziarul „Trud” în ziua când a hotărât, împreună cu câțiva reprezentanți ai magazinului univereal „Central” din Moscova, să organizeze o dezbatere în jurul hainelor de confecții menite a satisface necesitățile marelui public.

Exigența publicului sovietic a sporit. Și a fost îmbucurător, desigur, pentru cititorii ziarului „Trud” că acesta s-a pus la dispoziția consumatorilor, făcându-se ecoul sugestiilor și reclamațiilor lor.

Concluziile la care s-a ajuns cu prilejul întâlnirii dintre reprezentanții ai opiniei publice și reprezentanții industriei de confecții și ai magazinului univereal

„Central”, au fost consemnate în ziarul „Trud” sub titlul semnificativ: „Imbrăcămintea noastră trebuie să fie frumoasă”.

În primul rând s-a vădit că oamenii sovietici — cu un nivel de trai tot mai ridicat — cer confecții din materiale tot mai bune, și în cantități mai mari. Dorința aceasta, socoate „Trud”, este cât se poate de legitimă.

În al doilea rând, s-a văzut că e nevoie de o mai mare varietate a sortimentelor și o mai justă distribuție a acestora.

În al treilea rând, participanții la consiliere au căzut de acord că trebuie să se țină seama de anotimp în livrarea mărfurilor. Hainele de vară să nu întirzie iarna în magazine, și vice-versa. Accesoriile și furniturile să fie frumoase, să nu se îngăduie confecții cu defecte, materialele și culorile să fie variate, moderne.

În al patrulea rând, s-a constatat că e imperios necesar ca creatorii de modele — care, în ultimii ani, au realizat progrese atât de frumoase — să urmărească mai departe realizarea lor în fabrici și ateliere. Și anume: din ce materiale au fost confecționate? Dacă ele corespund gustului marelui public? Dacă sînt bine executate?

După cum vedem, ziarul „Trud” s-a ocupat de toate aspectele esențiale ale problemei. Pornind de la ideea de bază a socialismului — satisfacerea necesităților din ce în ce mai sporite ale oamenilor muncii — el a pătruns în fabricile de textile, în unitățile de confecții, în magazinele de desfacere și în deplină înțelegere cu acestea a propus și o serie de soluții care, fără îndoială, sînt de natură a da satisfacție consumatorilor.

Aceștia, s-a văzut, vor să fie îmbrăcați frumos și modern; ei cer o cit mai mare varietate de modele și o execuție a lor ireproșabilă. Cer ca micile amănunte care împodobesc îmbrăcămintea — nasturii, cataramele, căptușeaua hainelor — să fie o preocupare a producătorilor. Cer o justă repartiție în magazine a hainelor după modele, dimensiuni. Cer materiale de cea mai bună calitate.

Exigențe legitime, la care poporul sovietic are drept și pe care, de comun acord, reprezentanții industriei și ai magazinelor de desfacere și-au luat angajamentul să le îndeplinească într-o și mai mare măsură.

Petre Stăian

Constanța Manu

O delegație a A.R.L.U.S. în U.R.S.S.

Duminică a părăsit Capitala, plecînd în U.R.S.S., la invitația Uniunii Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine și a Asociației de prietenie sovieto-romîne o delegație A.R.L.U.S. condusă de tov. Marin Florea Ionescu, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

Din delegație fac parte Constantin Dinculescu, rectorul Institutului Politehnic din București, membru al Academiei R.P.R. și un număr de activiști ai A.R.L.U.S.

Delegația va vizita Moscova și alte localități din U.R.S.S., în vederea cunoașterii noilor realizări ale Uniunii Sovietice.

Activitate la sate

În ultimul timp, activitatea consiliului regional A.R.L.U.S.-Cluj s-a intensificat mai cu seamă în direcția popularizării realizărilor oamenilor sovietici în mijlocul țărânimii noastre muncitoare.

Astfel, consiliul regional Cluj a trimis la sate conferențieri care, în fața unei numeroase asistențe, au vorbit despre succesele dobîndite de colhoznicii sovietici în vederea realizării planului septenal înainte de termen. Un deosebit interes au trezit conferințele „160 de milioane de tone cereale”, „Știința lucrează pentru septenal”, „Totul pentru om”, „Două planuri septenale în șapte luni” etc.

În momentul de față, în afară de aceste conferințe, care continuă să fie expuse în satele și comunele regiunii Cluj, colectivul catedrei de fitopatologie de la Institutul agronomic „Dr. Petru Groza” pregătește un material despre realizările colhozului „Viața nouă” din R.S.S. Moldovenească, vizitat recent de prof. Eugen Rădulescu, membru corespondent al Academiei R.P.R., conducătorul catedrei.

Paralel cu aceste acțiuni, continuă întîlnirile cu oamenii muncii din regiune care, în acest an, au participat la excursiile turistice organizate de Consiliul General A.R.L.U.S. în U.R.S.S.

„Veac nou” la Timișoara

Care este părerea cititorilor despre revista lor? Care anume dintre materialele apărute în ultimul timp s-au bucurat în mod deosebit de aprecierea lor, ce anume gen de materiale ar dori să găsească mai des în paginile revistei?

Pentru a afla răspuns la aceste întrebări, redacția studiază scrisorile primite, organizează periodic consfătuiri cu cititorii etc. O astfel de consfătuire a avut loc la Timișoara, în ziua de 11 decembrie crt.

Din cuvîntul vorbitorilor a reieșit că în ultima perioadă interesul pentru revista noastră a crescut în rîndurile oamenilor muncii de profesioniști și preocupări diferite. „Veac nou” este citit cu interes de muncitori și tehnicieni de la fabrica „Nikos Beloianis”, una din întreprinderile timișorene în care există un grup numeros de abonați, de cadrele didactice de la Institutul politehnic, de personalul medical de la spitalul „Babeș” etc.

Relevînd progresele realizate de revistă, vorbitorii au făcut totodată o seamă de observații critice și sugestii pentru îmbunătățirea în continuare a „Veacului nou”. Astfel, tov. GABRIEL MARINESCU, de la Teatrul de stat, a cerut redacției să acorde mai mult spațiu vieții teatrale, să publice cu mai multă regularitate cronici la spectacolele sovietice prezentate pe scenele noastre; ing. B. OPRELNIC de la Institutul politehnic arătînd că în trecut au fost cazuri cînd unele articole de specialitate au apărut cu erori sau cu inadvertențe tehnice, a recomandat redacției să selecționeze cu grijă colaboratorii, dintre specialiștii cei mai competenți, să trateze cu grijă cuvenită această problemă; dr. BORIS UMLAUF, de la serviciul medical C.F.R., CEZAR APREOTESEI, lector la Institutul agronomic și alții au cerut redacției să informeze mai amplu și mai prompt despre viața științifică din U.R.S.S.; EMILIA HAITCU, de la întreprinderea „Nikos Beloianis” și-a exprimat dorința de a găsi mai multe materiale despre viața cotidiană a omului sovietic etc.

O seamă de vorbitori, printre care tov.: SAVA CAȘLARU de la I.M.B., VASILE IACOB, de la P.T.T.R. și alții au subliniat că trebuie acordată mai multă atenție popularizării „Veacului nou”, pentru ca el să-și lărgească necontenit cercul cititorilor.

Tov. VICTOR RUSU, redactorul șef al revistei, a mulțumit participanților pentru propunerile și sugestiile făcute, asigurîndu-i că redacția nu-și va precupeți eforturile pentru a asigura continua îmbunătățire atât a conținutului, cît și a aspectului grafic al revistei.

Combinat de locuințe

Leningrădenii se numără printre cei dintîi cetățeni din Uniunea Sovietică, care au trecut la o nouă formă de organizare a lucrărilor de construcții, și anume la combinatele de prefabricare a locuințelor. Aceste combinate fabrică nu numai elementele și piesele separate necesare clădirilor, dar se ocupă și de montarea lor.

Pînă la sfîrșitul anului, la Leningrad vor începe să funcționeze încă patru asemenea combinate, iar alte două în cursul anului viitor. Numai aceste șase întreprinderi vor putea construi anual 250 clădiri de locuit cu mai multe etaje, însumînd o suprafață totală de 600.000 de metri pătrați.

Spre Polul Sud

La sfîrșitul lunii noiembrie, la stațiunea polară Vostok, a sosit un convoi de sănii și tractoare, cu ceretători sovietici veniți din direcția stațiunii Komsomolskaia.

După un scurt popas, în care timp mașinile și echipamentul vor fi revizuite, convoiul va porni mai departe, spre Polul Sud, unde se află stațiunea americană „Amundsen-Scott”. Itinerariul expediției va trece prin locuri în care omul n-a pătruns niciodată.

Moscova — Paris

În cursul anului viitor, un tren special va lega, pe un traseu direct, orașele Moscova și Paris, trecînd prin Varșovia, Berlin, Hanovra și Liège. Călătoria va dura numai 35 de ore.

O altă linie, care va lega Moscova de Hoek van Holland, port la Marea Minecii, va face legătura directă cu Anglia, bineînțeles prin intermediul unui ferry-boat, care va ancora în portul Harwich.

Amîndouă itinerariile vor fi stabilite amănunțit în cadrul unor conferințe speciale, la care vor participa țările pe ale căror teritorii vor trece noile linii ferate.

Sport

Cînd femeile joacă șah...

A trecut multă vreme de cînd Seherazada, neîntrecuta povestitoare din cele 1001 de nopți încerca să abată gîndurile crunte ale lui Harun-al Rașid cu o partidă de șah. Pe atunci prea puține femei jucau șah și lucrul este relatat de minunatele povestiri ca o calitate în plus a frumoasei și iscusitei femei care-a știut să lămurească atîta vreme pe calif.

În curgerea timpului, ici și colo, găsim în istorie relatări despre femei care jucau șah. Caterinei a II-a îi plăcea șahul, iar madame de Rémusat a jucat adesea cu Napoleon. În galeria de artă din Berlin se află un vechi și frumos tablou al olandezului Lucas van Leyden, de pe la începutul secolului al

XVI-lea, care înfățișează o scenă dintr-o partidă de șah între un burghez cu aer înfumat și o frumoasă doamnă.

Dar acestea nu sînt decît rare excepții la o regulă generală: femeile nu prea jucau șah și în trecut. Abia în secolul nostru și în special după primul război mondial, în mișcarea șahistă mondială au început să apară nume de femei, la început puține, apoi din ce în ce mai numeroase.

Totuși numai o singură jucătoare a izbutit să se ridice între cele două războaie mondiale pînă la nivelul marilor concursuri internaționale. Ceha Vera Mencik a cucerit campionatul mondial feminin în 1927 și-a păstrat titlul pînă la moartea ei tragică, survenită în 1944, în timpul bombardării Londrei de către nazisti. Vera Mencik a înregistrat în lunga ei carieră șahistă multe victorii la marii maeștri ai timpului, ceea ce a determinat pe cunoscutul jucător și gazetar șahist, Flohr, să propună în glumă înființarea unui club „Vera Mencik”, în care să nu fie admiși decît cei care pierduseră sau remizaseră cu ea în concursuri. Membrii ar fi fost destul de marcați: Euwe, Thomas, Colle și... chiar Flohr. În anii 1948-1950, Federația

Elisabeta Bikova

internațională de șah a reorganizat campionatul mondial feminin pe baze noi, cu concursuri eliminatorii, pe etape și un meci pentru titlu la fiecare trei ani. Chiar de la începutul aplicării acestui nou sistem, șahistele sovietice s-au impus ca cele mai tari, lucru firesc dacă ne gîndim cît de multe jucătoare fac parte din organizația șahistă unională, cite concursuri și campionate s-au disputat în U.R.S.S. într-o perioadă cînd în alte țări abia dacă se putea vorbi despre o mișcare șahistă feminină.

Primul turneu pentru campionatul mondial, disputat în 1950, a fost cîștigat de Ludmila Ru-

denko. De atunci titlul a fost mereu disputat între șahistele sovietice, care, ca să ne exprimăm în termeni sportivi, „domină terenul”.

În 1953 titlul a revenit Elisabetei Bikova, care l-a pierdut în 1956 în fața Olgăi Rubțova pentru a-l recîștiga într-un meci revanșă, în 1958.

În momentul de față Elisabeta Bikova își apără din nou titlul într-un meci de 16 partide, în fața Kirei Zvorikina, învingătoarea ultimului turneu al candidatelor, disputat anul trecut la Sofia. În felul acesta moscovitii au ocazia să asiste la o nouă manifestare șahistă de anvergură. Ca o recunoștere a nivelului atins de șahul feminin, în zilele cînd se dispută partidele acestui meci, săliile clubului de șah din Moscova sînt arhipline.

Șeherazada s-a petrecut de mult sub colbul vremilor sau poate n-a existat niciodată decît în inchipuirea fecundă a unui strălucit povestitor arab. Dar, dacă lucrul ar fi cu puțință, ea ar istorisi, desigur, astăzi, cu talentu-i neîntrecut, o a 1002-a poveste califului Harun, despre o țară în care mii de Șeherazade moderne joacă în fiecare zi străvechiul și veșnic tinărul șah...

„Prin vulturi vîntul viu vuia...“

ORIZONTAL:

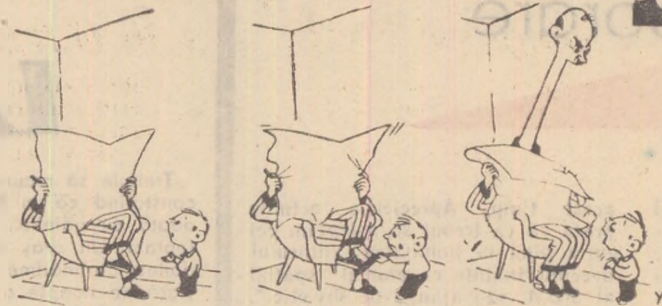
1) Autorul operei „Vînt de libertate” — Patru anotimpuri în două litere. 2) Vînturi la modul superlativ. — Cînd vîntul suflă lin. 3) Măi. — Rece! — A scris volumul de versuri „Strugurii și vîntul”. 4) Vîntură la început și la sfîrșit — Insulă în Oceania. 5) Vîntul lui... Melchior Lengie. și al lui... Tokera mo 6) Se spală în familie. — Suflă 7) Prefixul egalității. — Pui de vînt. 8) Oraș în Spania. — Vrăjmașii lui Don Quichotte... la moara de vînt (sing.). 9) Avion sovietic. — Aleargă ca vîntul. 10) Un fel de vînt... în casă (pl.). — Un răspuns pe care nu-l poți da la întrebarea: „Dormi?” 11) Ore! — Soția meșterului Manole, care a înfruntat vîntul și ploaia. — Crăpă pietrele. 12) Aruncă banii în vînt. (pl).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

VERTICAL: 1) Autorul năvelei ecranizate „Pasărea jurtunii”. — Cazanul... vînturilor. 2) Un strigăt entuziast. — Vînt din sud. 3) Nea! — Vîntul lui... Delavrancea. — Viforos la sfîr-

șit. — 4) Fixează parul ca să nu-l strice vîntul (pl). — Substanțe chimice (pl). 5) Judecător mitologic. — Un oarecare. 6) Vest-Nord. — Se înviora (fig) — Despic... un pronume. 7) Fluviul Parisului. — În vînt! — Bate fără mîini, zboară fără aripi și fluieră fără gură. 8) Face vînt... în mina cochetei. — Alfa și Omega! 9) Din nou... aproape iarnă! — Plouă torențial. 10) Ordin de a duce. — Fugit (pop). — În gînd! 11) Un indemn într-o... operă de Verdi. — Ca vîntul. 12) Unchiul de zăpadă! — Păsări din nordul Europei, care petrec iarna la noi.

Și-a ieșit din fire

— Tată, cum arată girafa?

— Ta-tă, cum arată gi-rafa?

— Uite, așa! desen de M. Ușat

Sculptură în temă desen de M. Vaisbord

Pinguinul îndrăgostit desen de Vl. Galb

„Lunatecul” desen de G. Pirthalava

Răspundem cititorilor Navele cosmice interstelare

„Acum, cînd nave cosmice făurite de mîna oamenilor sovietici au ajuns în Lună sau au ocolit-o, iar una din ele călătorește și astăzi în spațiul dintre Pămînt și Soare, ar fi interesant de știut dacă, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, rachetele cosmice vor putea depăși limitele sistemului nostru solar și prin ce mijloace anume” — ne scrie tov. Wolff Carol, inginer mecanic din București.

O navă cosmică interstelară nu va putea efectua zboruri dincolo de limitele sistemului nostru solar, dacă viteza ei nu va fi apropiată de aceea a luminii, cu alte cuvinte dacă nu va atinge o viteză de circa 300.000 de kilometri pe secundă.

O asemenea viteză nu poate fi, însă, imprimată unei nave cosmice — a declarat recent profesorul sovietic G. Babat, — decît înlocuind coloana de gaze produsă de reactori, printr-un jet cuantic de „particule elementare”, un jet electro-magnetic.

De aceea, unii savanți propun folosirea cuantelor luminii vizibile, a fotonilor. Dar calculele au demonstrat că utilizarea fluxului cuantic de unde radio e mai rațională. Cercetările academicianului Kurceatov, de pildă, ca și ale altor savanți sovietici, au arătat că transformarea directă a energiei degajată de reacțiile termo-nucleare în energie electrică e pe deplin posibilă.

Nava interstelară cuantică, subliniază profesorul Babat, nu va putea fi însă construită pe Pămînt, deoarece fluxul de unde electromagnetice produs de reactor ar putea aprinde într-o clipită suprafețe imense, cit cea a unui continent, sau ar transforma oceanele în vapori.

Deci, zborurile cosmice dincolo de limitele sistemului nostru solar, par posibile, cu condiția, însă, ca nava interstelară să fie construită și pusă în mișcare pe o orbită depărtată de Pămînt.

In curînd pe ecranele Capitalei un nou film românesc AVALANȘA

o producție a studioului cinematografic „București”

Scenariul: HORIA LOVINESCU

Regia: GH. TURCU

Imaginea: JEAN PIERRE LAZAR, LUPU GUTMAN

Muzica: TIBERIU OLAH

Decoruri: LABANCZ LADISLAU

Curiozități

Și omul va zbura ca păsările?

Aidoma ca într-o poveste, prin grădina zbura o pasăre uriașă, ciudată. Prin crăpăturile gardului copiii spionau curioși curtea vecină.

—Cum, n-ai aflat încă? zîmbi cu superioritate unul din copii care, se vede treaba, era mai bine înformat. — Păi „păsările” și „fluturii” ăștia ciudați sînt construiți de stăpînul livezii!

Intr-o bună zi însă, copiii l-au zărit pe misteriosul lor vecin care, deși om în toată firea, se străduia să sară de pe acoperiș cu ajutorul unor aripi. Se povestea prin cartier că în timpul războiului ciudatul zburător pilotase avioane de vînătoare, ba chiar că nimicise multe avioane fasciste. Zvonurile au continuat să circule pînă cînd, într-o zi, copiii nu și-au mai putut înfrîna curiozitatea și au pătruns în curtea „misterioasă”. Spre dezamăgirea lor însă, făuritorul ciudatelor păsări nu era nici zmeul din poveste și nici măcar vreun iluzionist, ci fostul pilot de vînătoare Dmitri Ilin, care plin de bunăvoință s-a arătat gata să-i plimbe prin împărăția lui.

— Iată, acesta este un nou model experimental al ornitopterului meu — a început el să le explice. În curînd are să-și ia zborul... Și, dacă vreți să știți mai multe, a-ți că aparatul acesta nu este altceva decît un avion ale cărui aripi, spre deosebire de semenii lui bat la fel ca cele ale păsărilor.

Ultima pasăre construită de Ilin are o cabină pentru pilot, iar aripile ei, cu nervuri ca la fluturi sînt puse în mișcare de un motor cu o capacitate de 8 cai putere. Pentru experimentarea acestui model de ornitopter, pista din livadă nu mai e însă suficientă. Experimentele vor continua pe aeroportul Tușino.

Sediul „laboratorului” lui Ilin se află într-o mică localitate situată în preajma Moscovei, Tainink. Cine știe? — poate datorită acestui inventator, modesta așezare va deveni cunoscută nu numai în întreaga Uniune Sovietică, ci și dincolo de hotarele ei.

Natașa Deleanu — Făgăraș — Ne adresați o avalanșă de întrebări astfel, încît, ținînd seama de spațiul limitat, nu vă putem satisface deocamdată decît o parte din cereri 1) Vi se vor expedia prin poșta revistele cerute. 2) Rufinei Nifontova scrieți-i la „Malii Teatr”-Moscova; Olgăi Lisenko, la studioul „A. Dovjenko” din Kiev, Evei Kivi, la Teatrul de dramă din Tallin, R.S.S. Estonă. 3) În „Casa în care locuiesc”, Serioja e interpretat de Vl. Zemlianikin; Pavel din „Cei trei din pădure” a fost actorul M. Pogorjelski, iar Serghei, Vl. Zibkov.

A. Braverman — Bacău —

Poșta redacției

1. În afară de „Povestea unei vieți”, din operele lui K. Paustovski s-au mai tradus la noi „Viteje”, „Povestea pădurii”, „Nașterea mării”, „Kara-Bugaz”, „Casa cu conuri de brad”. A apărut și volumul de povestiri „Din goana vremii”. 2) Despre succesul filmului „Soarta unui om” în Franța, am publicat o relatare în numărul 46 al revistei, din 20 noiembrie a.c.

Prof. A. Leoveanu — Brăila Nu v-am putut publica jocul deoarece tema tratată nu are legătură cu specificul revistei noastre.

H Kaufman — Bacău — Ur-măriți rubrica noastră „Vor să corespundă” unde se publică și adrese de filатели sovietici.

Vor să corespundă

GALAI VALENTINA, reg. Moscova, Kunjevo rabocij posiolok, ul. Cernișevski 14, kv.26: cu o pionieră.

KIȘKIN ALEXANDR, Celiabinsk, ul. Spartak 48, kv.26: cu un filatelist.

BAHALDIN SERGHEI, Baku, glavpocitamt do vostrebovanja: cu o tinăra din București.

ȘKODA VIACESLAV, reg. Kirovograd, Novo-Gheorghievski raion, posiolok Hrușcirov, do vostrebovanja: cu un filumenist.

MARINOV IVAN, reg. Arhanghelsk, Severodvinsk, ul. Jeleznodorojnaia 27 A, kv.20: cu un tinăr.

MAKAROVA GALIA, Moscova, Leninski prospekt 86, po-diezd 13, kv.378: cu un lucrător din comerțul de stat.

TRETIKOV BORIS, Kirovograd, ul. Lenina 5/5: cu un student la facultatea de construcții.

POLEȘCIUK VALEA, Medvejejgorsk, școala-internat nr. 4: cu un elev.

Incheind la

ADAS

ASIGURARI MIXTE
DE
PERSOANE
realizati

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- participati la tragerile lunare de amortizare

Spre colaborare în Cosmos

Penultimul act înaintea lăsării cortinei asupra celei de a 14 a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. a fost marcat de perspectiva unui acord de colaborare în domeniul explorării spațiului cosmic. Rezoluția adoptată, prevăzând înființarea unui Comitet format din 24 țări pentru folosirea spațiului cosmic în scopuri pașnice, confirmă punctul de vedere sovietic în legătură cu necesitatea unei largi colaborări internaționale în vederea cuceririi Cosmosului de către om. Principiul parității țărilor capitaliste și socialiste, sau cel puțin constituirea de organisme internaționale în care numărul țărilor occidentale să fie egal cu cel al țărilor socialiste și neutre luate la un loc, corespunde situației reale de astăzi din lume. Acceptarea de către puterile occidentale a principiului parității la constituirea comitetului celor 10 care va începe la începutul anului viitor, dezbaterile ample probleme a dezarmării, a îngăduinței și acum să se ajungă la o formulă echitabilă pe baza compromisului.

Fără a stabili o legătură directă între eșecurile repetate anunțate de la Cap Canaveral în legătură cu lansarea diverselor tipuri de rachete și consimțământul diplomației americane de a colabora la explorarea spațiului cosmic, este totuși limpede că rămânerea în urmă a S.U.A. în acest domeniu a însemnat un indemn de a căuta o soluție pe calea colaborării internaționale. Presa americană de specialitate s-a ocupat pe larg de această problemă, căutând să răspundă neliniștii care se vădește în America ori de câte ori se înalță un sputnik sau o rachetă cosmică de pe teritoriul Uniunii Sovietice sau ori de câte ori rachetele americane se înecă în ocean...

desen de M. Abramov

Ziarul francez „Combat” sublinia că „foarte adesea cititorii americani scriu redacțiilor, cerind precizări în legătură cu realizările din S.U.A. și U.R.S.S. în domeniul dezvoltării rachetelor”. Săptămânalul american „Missiles and Rockets” (Proiectile și Rachete) specializat în probleme de astronautilă și de cercetare a spațiului cosmic a dat un răspuns concludent acestor întrebări într-unul din ultimele sale numere. Referindu-se la încercarea neizbutită de acum câteva săptămâni a rachetei „Atlas-Able” de a atinge Luna, „Missiles and Rockets” a scris: Acest eșec a pus în evidență faptul că S.U.A. sînt cu cel puțin doi ani în urmă față de realizările sovietice în domeniul spațial iar experiența a dovedit că rușii nu vor sta pe loc în

acest timp. Aprecierile actuale arată că va trebui să așteptăm cel puțin până la jumătatea viitorului deceniu înainte ca efortul spațial al S.U.A. să-i ajungă pe sovietici”. După cum se vede, revista americană, neavînd intenția de a se compromite, se refera numai la „eforturi”, ferindu-se să pomenască de realizări.

În același timp, „Missiles and Rockets” a observat că „S.U.A. nu dispun decît de un număr foarte mic de „trepte inițiale”, adică de acele părți ale rachetei care dau vehiculelor interspațiale impulsul de plecare”. În felul acesta revista recunoaște că și aslazi combustibilul folosit în S.U.A. pentru pornirea rachetelor este necorespunzător, deși această situație a fost constatată încă în 1957, cînd primul sputnik lansat de pe teritoriul U.R.S.S. s-a plasat pe orbită. „La ora actuală toate rachetele Atlas — actualele presupuse a fi în stare să ajungă în Lună — sînt destinate scopurilor militare și proiectului Mercury (eventuala trimiteră a unui om în spațiul cosmic) Chiar dacă acum s-ar comanda noi rachete Atlas, ele n-ar putea fi fabricate decît peste un an și jumătate. Pe de altă parte, în S.U.A. nu există la ora actuală decît o singură rampă de lansare a rachetelor Atlas, adaptabilă pentru proiectil cu mai multe trepte. Speranțele Americii — scrie Missiles and Rockets — se îndreaptă spre rachetele Vega și Centaur, dar acestea nu vor putea fi experimentate pînă în 1961”.

Dar nu numai revistele de specialitate, ci toată presa americană vorbește în termeni neechivoci despre rămînerea în urmă iremediabilă a S.U.A. în domeniul cercetării spațiului cosmic, adică a construcției de rachete cu rază mare de acțiune. „Daily News” a amintit că „americani au încercat, fără succes, de șase ori să atingă Luna”. Iar ziarul „Tribune” din Minneapolis a publicat un ciclu de articole semnate de redactorul său pentru probleme științifice care a stat de vorbă cu mulți oameni de știință americani. Concluzia acestor articole este că „în Uniunea Sovietică se acordă mai multă atenție decît în S.U.A. dezvoltării științei și învățămîntului, ceea ce explică atît rămînerea în urmă a americanilor în domeniul construcției de rachete cît și perspectivele întunecate care se conturează pe măsura trecerii timpului”. Ziarul american a stabilit, pe baza unor date comparate, că în Uniunea Sovietică se cheltuiește pentru învățămînt o cotă parte din venitul național de două sau chiar de trei ori mai mare decît în S.U.A.

Așa încît, de vreme ce rachetele sovietice au depășit Luna, au atins-o și au înconjurat-o relatînd oamenilor despre partea ei nevăzută, iar cele americane s-au scufundat în ocean, în S.U.A. s-a conturat puternic — odată cu o îngrijorare nedisimulată — și tendința de a căuta pe calea colaborării internaționale ieșirea din impas. Americanii n-au uitat, probabil, nici că în urmă cu numai două luni N. S. Hrușciov i-a înmînat președintelui Eisenhower fanionul cu stema de stat a U.R.S.S. care se află în Lună, ca simbol al realizării geniului omenesc și al colaborării internaționale. Dar indiferent de motivele care au determinat tendința americană spre colaborare în domeniul spațiului cosmic, aceasta este salutată de opinia publică mondială.

Z. Florea

ÎNTILNIRI LA MARSILIA

Trebuie să recunosc că am rămas surprins constatînd că în Marsilia oamenii se culcă odată cu găinile... La așa ceva nu mă așteptam. Un oraș de 700.000 de locuitori, al doilea ca mărime în Franța, să nu aibe o viață de noapte a lui — e pur și simplu de necrezut! Mai cu seamă că în amintire îmi stăruia din copilărie cîntecul „Marsilia vuziște n noapte”. Pe atunci mi-o închipuiam fremătînd de viață, cu străzi scaldate de luminile multicolore ale reclamelor, cu cete de marinari zgomotoși, cu taverne deochiate.

E drept că un prieten scriitor, care vizitase orașul în mai multe rânduri, mă prevenise înainte de plecare:

— Marsilia nu mai este ceea ce a fost. A avut mult de suferit...

În prima seară m-am urcat cu un prieten marsiliez pe o colină înaltă, pentru a admira panorama orașului. Priveliștea era într-adevăr incîntătoare. Vedeam de acolo catedrala Notre Dame de la Garde, cu uriașa ei statuie aurită a Maicii Domnului, vechiul port al orașului, faimoasa piață Castellane cu minunata fîntînă Cantini, pitorescul bulevard Cannebière...

Nu era decît nouă și jumătate seara, dar orașul se și pregătea de somn. Luminile începeau să se stingă. Pe ulicioarele sumbre și întortochiate pietoni singuratici se grăbeau spre case. Ici-colo mai vedeai cite o pereche de îndrăgostiți, întiziați... Admiram acest oraș străvechi și mă gîndeam că cu o sută cincizeci de ani în urmă, de aici a pornit spre Paris un batalion al Gărzilor Naționale, ca să ducă Parisului inflăcărata „Marseilieză”.

Prietenul meu mă sfătui să mă scol a doua zi mai devreme — „așa vei putea cunoaște adevărata înfățișare a orașului”.

I-am urmat sfatul și nu mi-a părut rău. În mulțimea revărsată pe străzi, printre mîile de docheri, hamali, muncitori din fabrici, vinzători de ziare, vinzători ambulanz, gospodine pornite cu sacoașele la piață, am văzut adevărata față a acestui mare oraș muncitoresc, cu un mozaic atît de pestriț de destine omenști, de convingeri, de stări sociale...

Într-o mică cafenea de pe bulevardul Prado, aproape pustie la ora aceea, am intrat în vorbă cu un marsiliez în vîrstă. Era cufundat în lectura unui ziar de dimineață. Pesemne că ultimele știri politice îl interesau mai mult decît paharul de vin care stătea neatins în fața sa.

Aflînd că sîntem cetățeni sovietici, omul se însufleși pe dată, puse deoparte ziarul și se recomandă:

— Arthur Sanjuni... Fost săpunar, apoi electromecanic... Vîrstă nu-mi mai permite să muncesc... Mă întrețin cu copiii...

Se vedea cit de colo că-i face o deosebită plăcere să stea de vorbă cu niște oameni cu care n-ai prilejul să te întîlnești de multe ori. Dar înainte de a ne asalta cu întrebări, începu să ne povestească tot ce știe și gîndește despre noi, oamenii sovietici, despre premerul Hrușciov, despre sputnici și despre lunici. Așa am aflat că a vizitat de trei ori pavilionul R.S.S. Ucrainene, deschis la Tîrgul Internațional din Marsilia...

— O, a fost un pavilion unic în felul său! exclamă el. Îmi plac nespuse de mult mașinile și acolo am avut ce admira!

Știam și noi că pavilionul ucrainean s-a bucurat de mare succes, fiind vizitat de peste un milion și jumătate de oameni, veniți din toate părțile Franței. Mai știam de asemenea că în prezent numeroase firme franceze duc tratative pentru încheierea unor tranzacții comerciale cu U.R.S.S.

Plin de exuberanță, interlocutorul nostru continua să ne vorbească, dornic să ne spună tot ce avea pe suflet:

— Sîntem străini de tot ce se întîmplă în Algeria... Nu dorim nici un fel de explozie infernală în Sahara... Nici eu și nici copiii mei nu sîntem bucuroși de bomba atomică „sută la sută franțuzească...”. Probabil că n-ați avut prilejul să vedeți Marsilia îndată după război. După ce trupele generalului Monsabert au eliberat-o de ocupanți, portul era în ruină. 230 de vase fuseseră scufundate în radă! Dumneavoastră, rușii, cunoașteți la fel de bine ororile războiului și știți ce înseamnă să înălțuri ruinele și să construiești totul din nou... Iar acum îi auzi pe unii flecărînd despre „axa Bonn-Paris”. Ți se face lehamite!...

În culmea enervării bătrînul își aprinse și-

gara de foi, sorbi o înghițitură din pahar, și urmă ceva mai liniștit:

— Ne place Hrușciov al dumneavoastră tocmai pentru că apără cu dirzenie pacea. În America a avut de întîmpinat destule greutăți, dar noi, francezii, l-am aplaudat de aici din toată inima. Hotărîrea președintelui nostru de a-l invita pe Hrușciov în Franța e cit se poate de judicioasă.

După cum am avut prilejul să ne convingem mal tirziu, mulți marsiliezi sînt de aceeași părere. Ideea colaborării dintre cele două popoare este împărtășită de majoritatea cetățenilor.

Pe Monique Detté, vînzătoare de fructe, am cunoscut-o în timp ce parcurgeam bulevardul Michelet, pentru a vizita celebrul „Oraș al luminii”, una dintre atracțiile Marsiliei. Despre această construcție excentrică marsiliezii se exprimă în doi peri:

— Ce-i drept, arată cam altfel decît a fost concepută inițial. Totuși merită să fie văzută...

Așadar, mă oprisem în fața clădirii pentru a cumpăra niște banane, cînd deodată vînzătoarea, o femeie indestată, pe cap cu o pălărie de paie cu boruri largi, auzînd că vorbim rusește începu numaidecît să turuie:

— O, rușii! Lunikul! Admirabil! Hrușciov-America, bravo! Să fie pace în lume!... Vorbea repezit, pronunțînd cuvintele cu o iuțală uimitoare, cum numai franțuzele și italiancele știu să vorbească.

Urcam la etajul al optsprezecelea al clădirii, dornic să vizităm un apartament. Gazda, o femeie în vîrstă, dar vioaie și plină de temperament, ne întîmpină cu aceste cuvinte:

— Îmi pare nespuse de bine. Trebuie să știți că abia m-am întors de la Moscova. Am vizitat-o cu un grup de turiști...

Ne arătă apartamentul: sufrageria, odaia copiilor, chichinetă... Parcă era o locuință în miniatură. Apoi ne vorbi despre impresia puternică ce i-au produs ei și tovarășilor ei de drum noile case de locuit din Moscova, Kremlinul, Teatrul Mare, Metroul, creșele de copii, spitalele...

Vorbea cu atîta căldură, încît nu puteam atribui spusele ei exclusiv tradiționalei ospitalității franțuzești...

„Trebuie să fim prieteni!” încheie ea pe un ton categoric. Aveți multe lucruri bune, și nouă ne place să fim prieteni cu oameni de treabă. Am avut prilejul să mă conving că rușii nu doresc războiul, după cum nu-l dorim nici noi. În curînd vom primi vizita lui Hrușciov și dorim din tot sufletul ca președintele nostru să-i întoarcă vizita...

Apoi, gazda începu să se plîngă de scumpete, să ne vorbească despre greutatea materiale pe care le întîmpină cea mai mare parte a populației. — Toate acestea se datoresc cursei înarmărilor, ne spuse ea. Ni se plînsă că soțul ei, care lucrează la un muzeu, cîștigă numai 35.000 de franci pe lună, în timp ce numai chiria se ridică la 15.000 de franci, fără a mai vorbi de impozite și de alte anagale...

— Abia de putem face față, se văită ea. Scumpetea asta te îngrozește.

Și gazda ne pofti să vizităm unul din magazinele alimentare de la parterul clădirii.

— Din banii de care dispunem — ne spuse ea — nu ne putem permite luxul de a consuma carne decît o dată pe săptămîină. Pînă și langustele, mîncarea noastră tradițională, ne sînt accesibile numai la zilele mari... Francul și-a pierdut cu totul valoarea.

— În schimb au ajuns la mare preț alte drăcovenii... Alea pe care și le procură N.A.T.O., interveni cu ironie vînzătorul, care urmărea cu atenție discuția.

Auzînd că vorbim rusește, un bărbat înalt și uscățiv, cu un basc albastru pe cap, cu o fetiță în brațe, se apropie de grupul nostru și, ca și cum ar fi reluat o discuție întretăcută, ne spuse:

— Nimeni n-a afirmat pînă acum cu atîta tărie, în auzul întregii lumi, că trebuie să trăim într-o lume care să nu cunoască ororile războiului. Aceste cuvinte a trebuit să le spună un fost miner, conducătorul marelui dumneavoastră stat.

Și noul nostru interlocutor ni se recomandă: Ernest Conte, membru al Asociației „Franța-U.R.S.S.”. Ne spuse că un prieten care în timpul ultimului război fusese pilot în celebra escadrilă franceză „Normandie-Niémen” l-a convins să se înscrie în această asociație.

— Prietenul meu, adăugă Ernest, îmi povestea deseori despre flăcări dumneavoastră, despre neînfricată dumneavoastră piloți cu care a luptat cît la cot pentru zdrobirea hoardelor hitleriste. Nu mă mai săturam ascultîndu-l... Apoi, după o pauză, urmă: Să știți că Hrușciov va fi primit cu dragoste de poporul nostru...

După întoarcerea mea la Moscova, aflînd din ziare că primarul Marsiliei, Gaston Deferre, l-a invitat pe Nikita Sergheevici să viziteze orașul m-am gîndit cu cită bucurie îl vor întîmpina toți acești oameni simpli, cu inima deschisă.

E. Popovkin

SĂPTĂMÎNA